

inspiratiedocument

ontwikkelingsvisie Trekvogel en omgeving

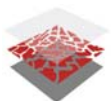

... een gastvrij eiland in een groene en blauwe zee ...

over de toekomst van het Lepelaarplassegebied als onderdeel van het Nationale Park Nieuw Land met een ontvangst- en ontmoetingsplek op het voormalige werkeiland de Blocq van Kuffeler

resultaten uit interviews en inspirerende workshops

februari 2019

BUREAU NIEUWE GRACHT

Bureau Buhes
communicatie &
gebietsmarketing

Gemeente Almere

NATUUR DICHBIJ
HET FLEVO
LANDSCHAP

sfeerbeelden uit het Lepelaarplassengebied

Lepelaarplassengebied

inspiratiedocument

ontwikkelingsvisie Trekvogel e.o.

inhoud

I	Het project: opdracht, deelnemers en werkplan	5
II	De ruimtelijke analyse	13
III	Positioneren, kernpropositie en doelgroepen Leisure leefstijlen en vrijetijdsconcepten	25
IV	Ruimtelijk inrichten: scenario's, één basis en drie modellen	47
V	Conclusies en vervolgstappen	65

Opgesteld door Bureau Nieuwe Gracht en Bureau Buhrs
in opdracht van stichting Het Flevo-landschap en de gemeente Almere

Februari 2019

*Alle deelnemers worden bedankt voor hun enthousiaste bijdragen
en het Waterschap en Flevo-landschap voor de gastvrije ontvangst*

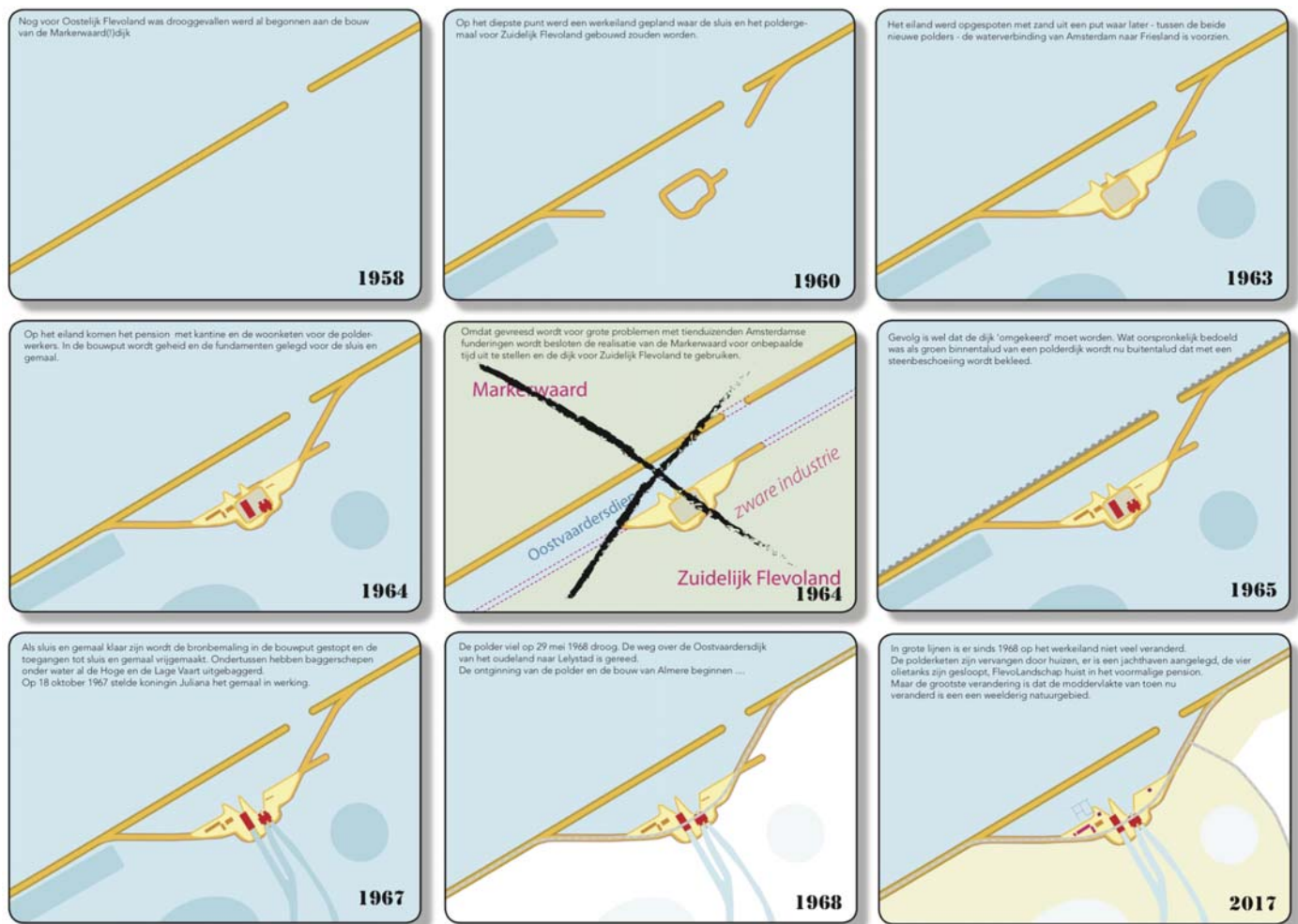

BUREAU NIEUWE GRACHT

I

Het project: opdracht, deelnemers en werkplan

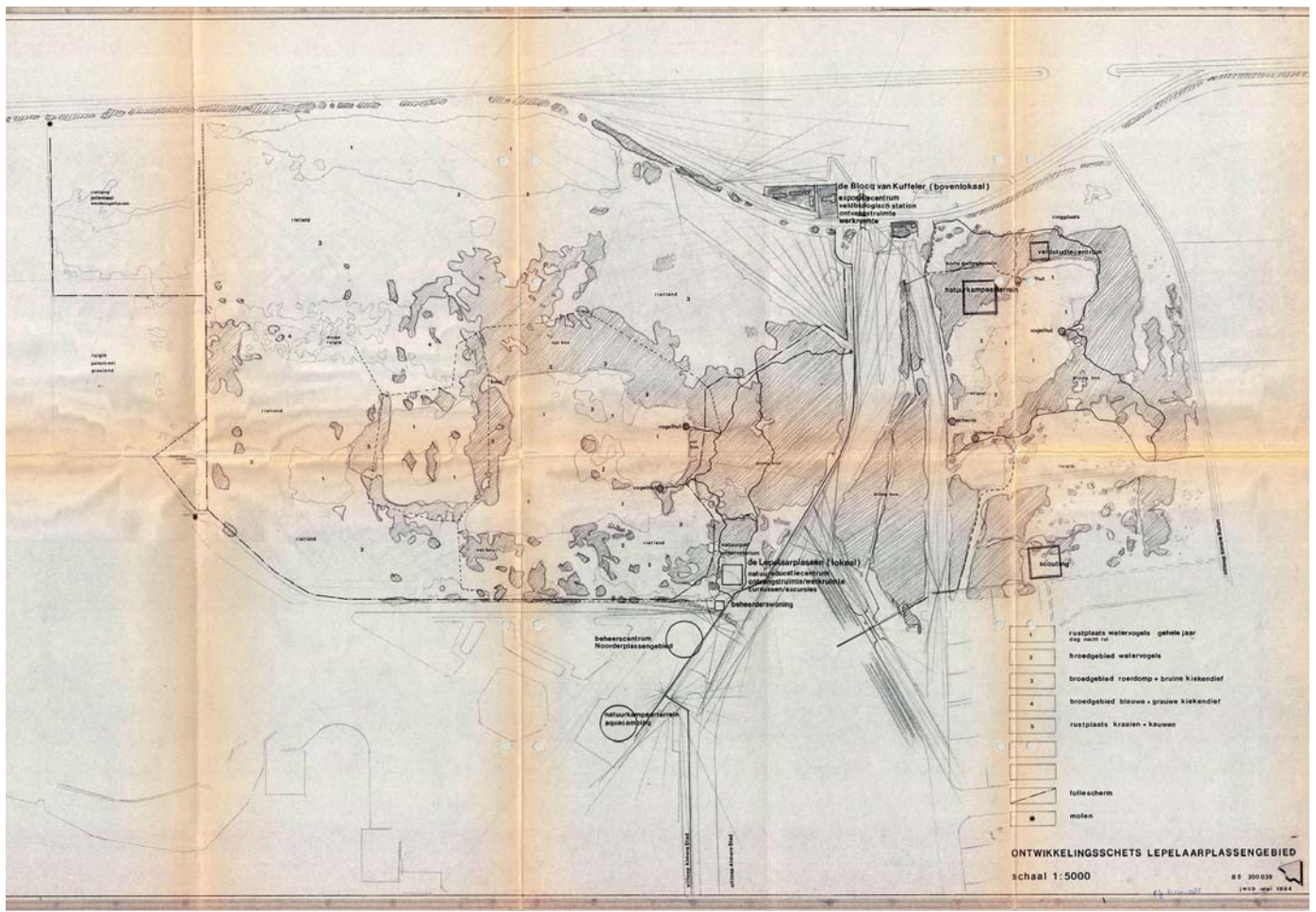
Ontstaan en geschiedenis van het werkeiland

Het werkeiland van de Blocq van Kuffeler

In het kader van de Zuiderzeewerken werd in 1960 begonnen met een werkeiland voor de drooglegging van Zuidelijk Flevoland, op enige afstand van de in 1958 deels al aangelegde Markerwaarddijk. Op het eiland kwam een bouwput voor de bouw van een sluis en gemaal en er verschenen keten voor de huisvesting van de polderwerkers. In 1964 werd besloten de Markerwaard voorlopig niet aan te leggen (30 jaar later definitief) en werd de Markerwaarddijk de buitendijk van Zuidelijk Flevoland dat uiteindelijk precies een halve eeuw geleden in 1968 droogviel. Hierdoor hield het werkeiland eigenlijk op als eiland te bestaan, maar de naam bleef. Het (voormalige) werkeiland van de Blocq van Kuffeler (BvK) kan beschouwd worden als de kiemcel van Zuidelijk Flevoland en zeker van Almere.

50 jaar geschiedenis in plannen

- 1968**
Oplevering voormalig werkeiland: gemaal, sluis, kantine/pension en 15 polderwerkerswoningen.
- 1983**
Stichting Pionier > plan voor jachthaven+verblijf (afgewezen).
Bestemmingsplan Noorderplassen (conserverend plan voor het werkeiland).
- 1984**
Ontwikkelingsschetsen Noorderplassen (recreatie, bezoekerscentrum, camping) en Lepelaarplassen (primaire natuur).
- 1985**
Arcadis: Olympic Marina / grootschalig watersportcentrum in kader OS'92 (Barcelona won).
- 1986**
Oprichting stichting Flevo-landschap > Trekvogel wordt bezoekerscentrum Lepelaarplassen.

1984: Ontwikkelingsschets Lepelaarplassengebied

1987

Oprichting zeilvereniging de Blocq > aanvraag voor verenigingshaven (langdurig doorverwezen).

1997

15 polderwerkerswoningen vervangen door nieuwbouwwoningen op de oude atoomschuilkelders.

2000

Na 12 jaar vergunning verleend voor verenigingshaven (via rechterlijke uitspraak) > aanleg jachthaven WSV de Blocq (183 plaatsen).

2005

IJmeeratelier/Houben: verkennende studie Waterfront BvK met watersportcentrum, vooroevers etc. (daarna stilte)
Structuurplan Almere 2010: eiland BvK toeristisch-recreatief concentratiepunt (daarna stilte).

2006

Concept ontwikkelingsvisie BvK t.b.v. nieuw bestemmingsplan (daarna lang stilte).

2010

Gemaal BvK: dieselmotoren vervangen door elektromotoren (start sloot olietanks).

2010-2014

Diverse plannen voor een overslagterminal voor containers).

2016

Bestemmingsplan 'Groenzone Noorderplassen-De Vaart en Oostvaardersbos' (conserverend).
Ontwikkelingsvisie Almeersepoort > werkeiland BvK als een hot spot in beleving & routes).

2017

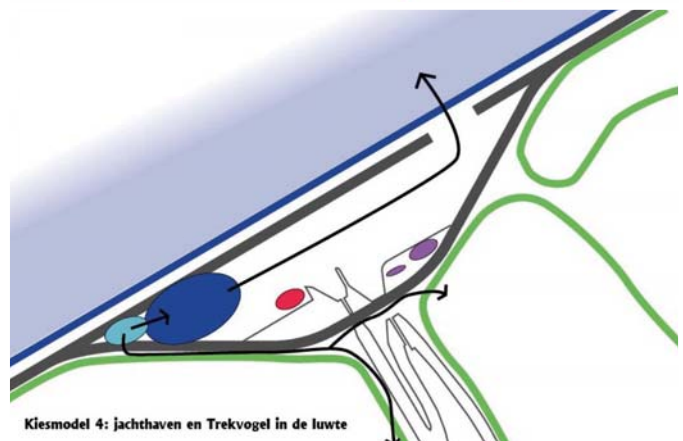
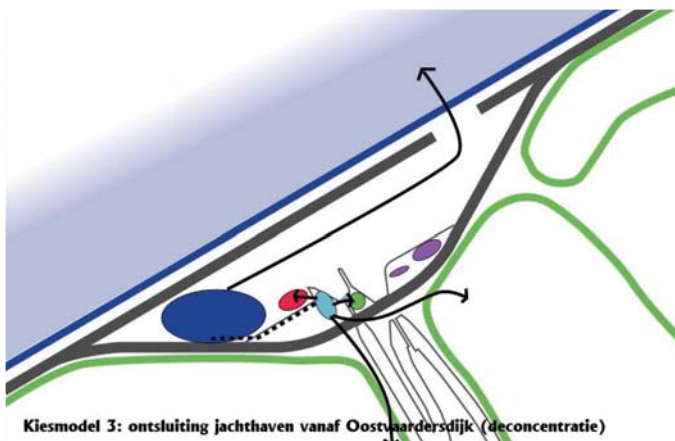
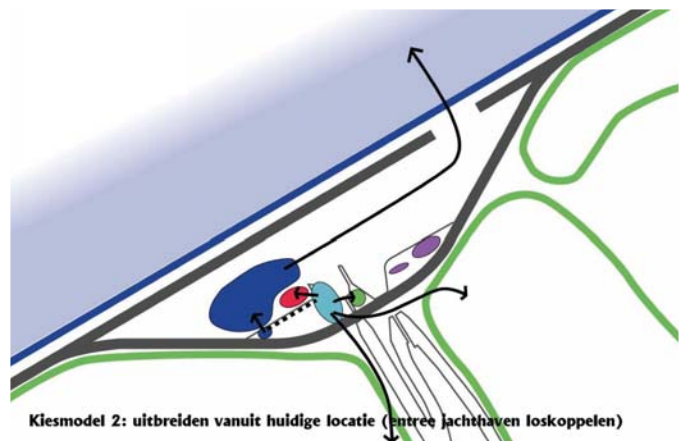
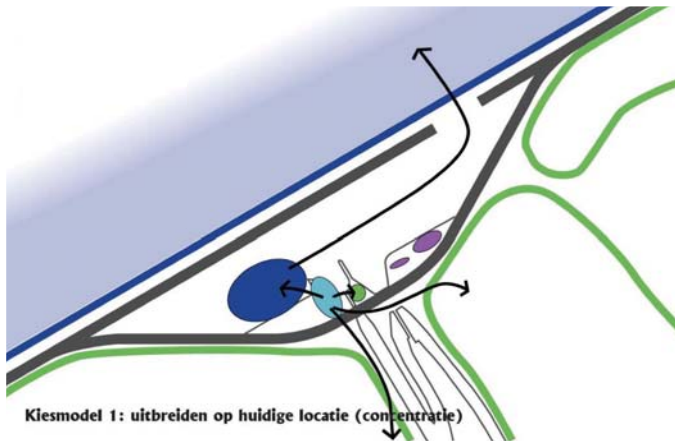
Initiatief voor een overslagpunt bij de Silodam.
SWECO: toekomstverkenning naar ontwikkelingsmogelijkheden Trekvogel (daarna nog even stilte)

2018

Ministeriële aanwijzing Nationaal Park Nieuw Land (NPNL): Marker Wadden + Oostvaardersplassen, + Lepelaarplassen + Markermeer-NO.

2019

Ontwikkelingsvisie Trekvogel e.o. (Flevo-landschap + gemeente Almere).

2006: Ontwikkelingsvisie Blocq van Kuffeler

Ontwikkelingsvisie Blocq van Kuffeler (2006)

- Uitgangspunt: huidige functies (wonen, bezoekerscentrum, beroepsvaart, sluis, gemaal, jachthaven) handhaven/verbeteren.
- Kernkwaliteit = natuurrijke omgeving + beleving historie + toegangspoort vanuit water + einddoel voor landroutes.
- Wandel/fietsroutes verbeteren i.r.t. natuurontwikkeling in de omgeving.
- Westelijke landtong: (uitbouw van) wonen, jachthaven, infocentrum en horeca.
- Oostelijke landtong: watergebonden bedrijvigheid, botenonderhoud, passantensteiger naar jachthaven
- Dashorstdijk: primaire waterkering > beperkte mogelijkheden kleinschalige recreatie
- Extra wensen (voor zover er plek is): woningbouw, B&B, watersport-detailhandel, chartervloot e.d.

Er werden vier modellen ontwikkeld, maar het proces verzandde en een keuze is nooit gemaakt.

Maar in feite staat de basis van deze visie nog steeds overeind.

LEGENDA

- jachthaven + faciliteiten
- Trekvogel/horeca
- watergebonden bedrijvigheid
- woonexperiment
- natuurcamping o.i.d.
- ➔ recreatiestromen
- ■ wandelboulevard

18 oktober 2018: workshop 'Positioneren' in het gemeal de Blocq van Kuffeler

De eerste **workshop Positioneren** is gehouden op 18 oktober 2018 in het gemeal de Blocq van Kuffeler van het Waterschap Zuiderzeeland.

De volgende betrokken partijen nemen deel aan deze workshop (zie *lijst deelnemers achterin*):

- de opdrachtgevers Flevo-landschap en gemeente Almere
- Waterschap Zuiderzeeland
- Staatsbosbeheer en vrijwilligers van het Flevo-Landschap
- Vertegenwoordigers namens WSV de Blocq, bewoners, camping, citymarketing, natuur- & vogelwacht etc.

Zij gaan met elkaar aan de slag om positionering en ruimtelijke kenmerken van het gebied in te vullen.

Positionering:

- huidig gebruik
- kenmerken, herkomst en aantallen bezoekersgroepen
- doelgroepen nieuwe bezoekers: kenmerken en aantallen
- kernkwaliteiten en merkwaarden > kernpropositie.

Ruimtelijke kenmerken:

- historie en herkenbaarheid
- ligging in de omgeving en de autonome ontwikkelingen
- huidige situatie: kenmerken, kansen, bedreigingen, wensen, opties
- > vertalen naar ontwikkelingsscenario's (bandbreedte) en modellen (hoeken speelveld).

Bevindingen

- Kernkwaliteiten van het Lepelaarplassengebied:
 - . iconen van de inpoldering (werkeiland, dijk en peilverschil, sluis en gemeal),
 - . uniek ecosysteem (water en wetland, vogelrijkdom),
 - . weids uitzicht (heldere luchten, vergezichten, zonsondergang),
 - . recreatief interactiepunt (boot-auto-fiets-wandelen, rust en infopunt, poort tot polder).
- Drie soorten (nieuwe) bezoekers:
 - . Inzichtzoekers
 - . Verbindingszoekers
 - . Rustzoekers
- Wenselijke voorzieningen (meer rondjes en routes, betere ontvangst en opheffen barrières)

6 december 2018: workshop 2 'Programmeren' in bezoekerscentrum de Trekvogel

Tijdens de tweede **workshop Programmeren** op 6 december in het bezoekerscentrum de Trekvogel van Flevo-landschap komt het accent te liggen op (alternatieven) voor de ruimtelijke inrichting van het werkeiland en de relatie met de omgeving.

Kernpropositie en vrijetijdconcepten

- Kernkwaliteiten en merkwaarden
- Doelgroepen en leisure leefstijlen
- Toetsen van kernpropositie
- Programmering vrijetijdsconcepten

Ruimtelijke verkenningen, zonering, modellen

- Sterke en zwakke punten, wensen
- Eén basis voor alle modellen: doen wat altijd nodig is (ruimtelijke kwaliteit, verkeersveiligheid);
- Twee denkrichtingen voor bepalen van de bandbreedte:
 - . laag- of hoogdynamische ontwikkeling
 - . ieder voor zich of gezamenlijk aan de bak
- Uitwerken naar drie ruimtelijke modellen (met ambities, programma en sfeerbeelden).

Uitdagingen voor voor de 2e workshop:

- verder denken dan de basis
- ambities formuleren
- gastvrijheid benoemen
- samenwerking verkennen

De resultaten van deze workshops vindt u in de volgende hoofdstukken.

II

De ruimtelijke analyse

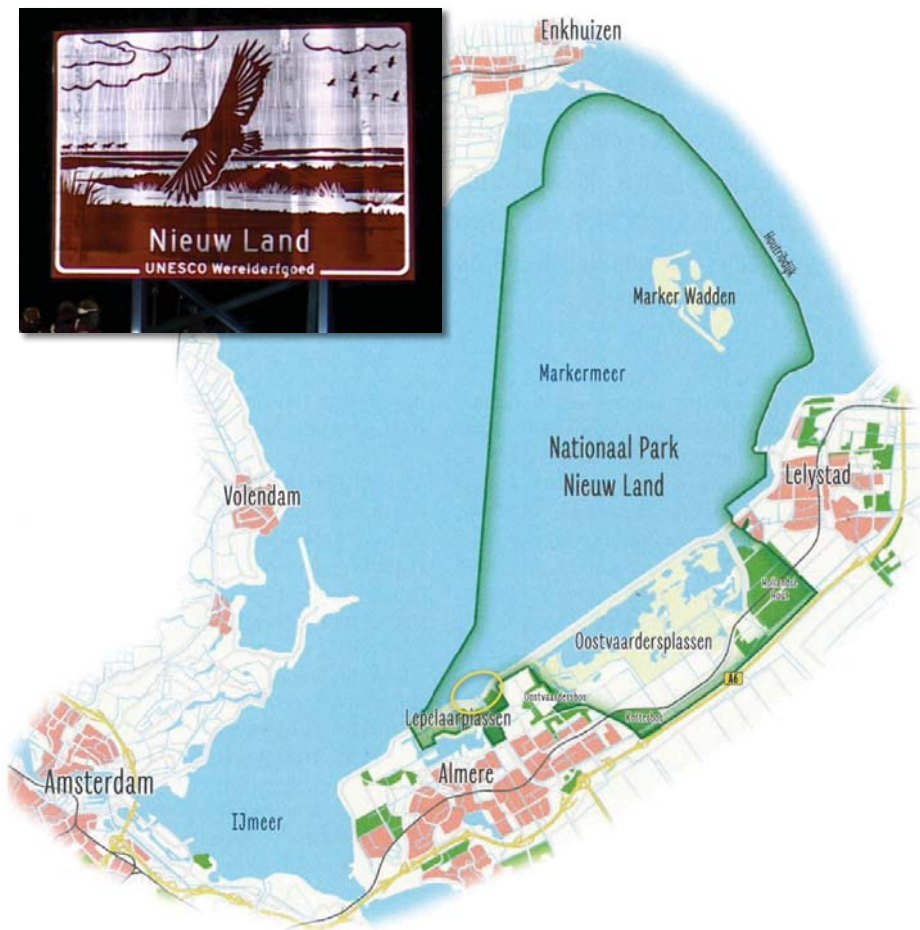
Een ruimtelijke analyse in 3 lagen

Bureau Nieuwe Gracht positioneert het Lepelaarplassengebied door middel van een **ruimtelijke analyse in 3 lagen**.

De **'bovenste laag'**: de plek in en de betekenis voor het Nationaal Park Nieuw Land, en daarmee tevens in relatie tot het (inter)nationale bezoek aan het gebied.

De **'middenlaag'**: het Lepelaarplassengebied als groene parel tussen Markermeer en Almere en de verbinding met de Oostvaardersplassen.

De **'onderste laag'** zoomt in op het werkeiland zelf in het hart van het gebied, als doel voor bezoekers en startpunt voor diverse soorten tochten.

Bovenste laag

Nationaal Park Nieuw Land (NPNL) sinds oktober 2018

ca. 39.000 ha. groot, waarvan 75% water

verwachting 1-2 miljoen bezoekers per jaar

op zoek naar natuur, landschap én cultuurhistorie

Het **Lepelaarplassengebied** (het werkeiland, de Lepelaarplassen, Wilgenbos en Vaartsluisbos) is één van de vier samenstellende delen van het NPNL die beter met elkaar verbonden moeten worden.

Het **werkeiland** van de Blocq van Kuffeler krijgt een belangrijke poortfunctie:

- het ligt dichtbij de bron van veel bezoek (Regio Amsterdam),
- is zowel over water en over land goed te bereiken,
- kan dienen als transferium en als startpunt voor een veelheid van tochten
- en biedt in de directe omgeving alles al wat het NPNL beoogt: natuur, landschap én cultuurhistorie.

Beeld uit de Ontwikkelingsvisie NP Nieuw Land (Mecanoo, januari 2019)

Bureau Mecanoo (Francine Houben e.a.) werkt i.o.v. stuurgroep NPNL ondertussen aan een **Ontwikkelingsvisie** Nationaal Park Nieuw Land:

- Opstellen van een ruimtelijke ontwikkelingsvisie
- Samenbrengen van lopende plannen
- Verbinding zoeken & perspectief schetsen & samenwerking smeden
- Interviews met alle betrokkenen om de basis te leggen
- Gereed voorjaar 2019.

Kernwaarden NP Nieuw Land

Belofte: steeds weer verrassend door het samenspel van mens en natuur, want Nieuw Land staat voor:

- avontuurlijk,
- open
- levendig
- innovatief
- toonaangevend

Focus:

- toerisme & recreatie
- educatie
- onderzoek

Governance:

Samenhang in het Nationaal Park > gestructureerde samenwerking:

- tussen partners Nieuw Land
- met andere overheidspartijen,
- met maatschappelijke organisaties, regiobewoners, ondernemers en kennisinstellingen.

Visie op kansen en ontwikkelingen:

8 specifieke ruimtelijke perspectieven (niet om uit te kiezen maar om uit samen te stellen).

Op basis van de ontwikkelingsvisie Nationaal Park Nieuw Land kan geconcludeerd worden dat de voorstellen goed passen bij de kernwaarden en kansen die (ook) aan de orde zijn voor het Lepelaarplassengebied.

Met de Ontwikkelingsvisie 'Trekvogel e.o.' kan voortgebouwd worden op dit plan van Mecanoo:

- poort- en transferiumfunctie
- aantrekkelijk bezoekerscentrum
- avontuur (routes en attracties, ondieptes & eilanden)
- N701 benutten als parkway voor bezoekers
- behoud van de (kostbare) stilte.

Middenlaag

De samenstellende onderdelen van het Lepelaarplassengebied (en in de relatie met de stad Almere) zijn:

de Lepelaarplassen:

- N2000 (beheer Het Flevo-landschap)
- 500 ha water, moeras, ruigte, nat grasland en wilgenbos (grotendeels onbegaanbaar)
- Vooral belangrijke door en voor vogels > gesloten gebied.
- Beleven vanaf de rand (observatiehut / kijkschermen).

Werkeiland met bezoekerscentrum de Trekvogel

(Het Flevo-landschap)

ca. 11.000 bezoekers/jr: vooral vogelaars en fietsers, maar ook schoolklassen, natuurorganisaties etc.

Wilgenbos: 120 ha. ruig (spontaan) bos en een plas. Struweelvogels.

Noorderplassen = heeft een recreatiefunctie; schakel met stad (en buffer voor de natuurwaarden in de Lepelaarplassen).

Vaartsluisbos tussen de vaarten = het verbindende groengebied met de stad.

Randzone de Vaart IV = schakel met de Oostvaardersplassen.

Lopende plannen (middenlaag)

Verhuizing van Camping Waterhout naar het Schat-eiland (opening 2019). Geopend van april tot november met ruim 250 standplaatsen en 17 lodges.

Aanleg Zonneveld de Vaart op bedrijventerrein de Vaart (2020): 25 ha. zonnepanelen. Eerdere ideeën voor een zonnepark op het werkeiland zijn daarmee achterhaald.

Uitbreiding Randzone de Vaart IV in het kader van de Almeersepoort (fase 1). Een verdubbeling van de natuurzone langs de Oostvaardersdijk ten behoeve van recreatie (doortrekken 2e fietsverbinding naar Wilgenbos, uitzichtheuvel) en natuur (versterken binnendijkse blauw-groene verbinding tussen Oostvaardersplassen en Lepelaarplassen).

Initiatief overslagpunt Silodam.

Project Oostvaardersplassen (RWS): onderzoek naar vooroevers en eilanden voor de gewenste ecologische verbinding tussen Markermeer enerzijds en Oostvaardersplassen en Lepelaarplassen anderzijds. Start project 2019. Haalbaarheid en uitvoering van Vispassages Oostvaardersdijk maken hier deel van uit.

De **opgaven** op het niveau van de Middenlaag die voortvloeien uit de interviews en de ruimtelijke analyse op dit niveau, zijn de volgende.

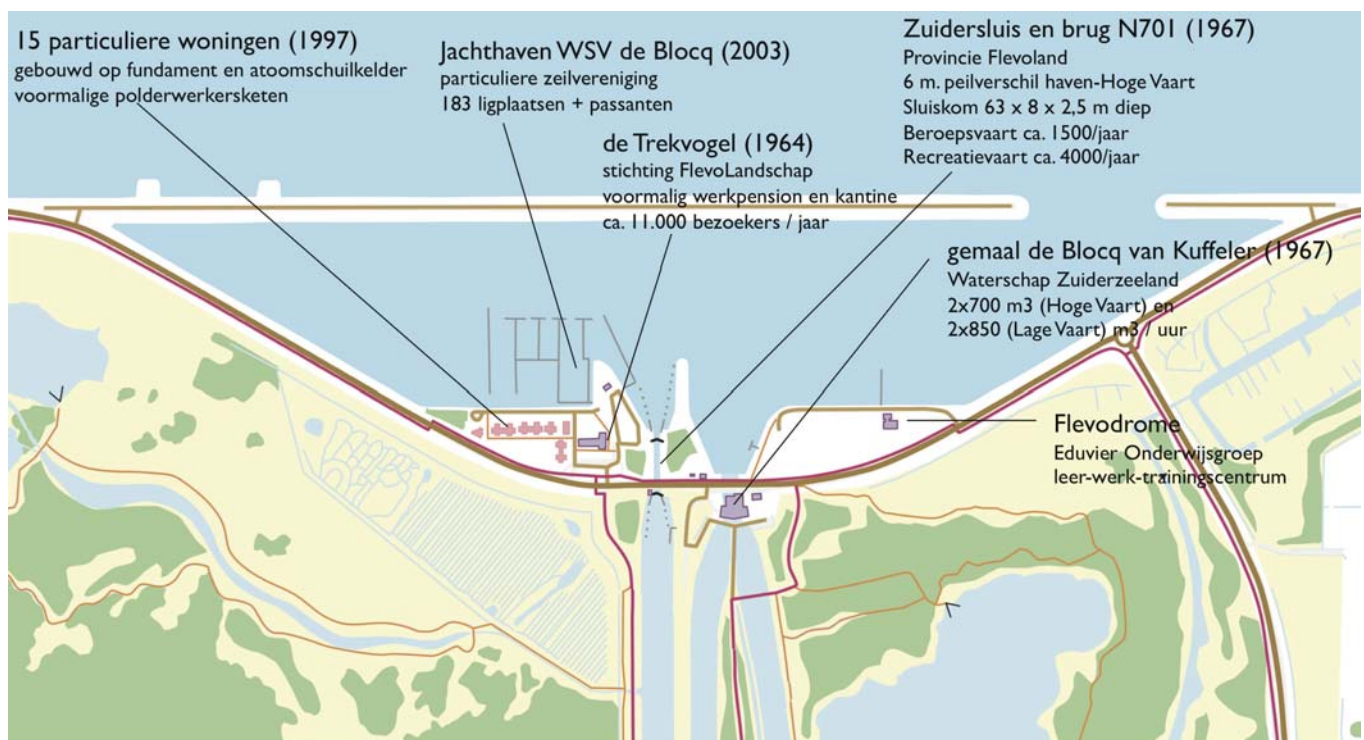
- Lepelaarplassen (beleving): voor meer bezoekers en meer doelgroepen.
- Cultuurhistorie (m.n. Werkeiland) meer in beeld brengen.
- Kwaliteitsslag en meer (verblijfs)recreatieve en groene functies voor het Vaartsluisbos.
- Uitbreiding/kwaliteitsslag Randzone de Vaart IV.
- Meer land- en waterverbindingen met de stad en met Almeersepoort.

- Wilgenbos; betere bereikbaarheid, toegankelijkheid en grotere gebruikswaarde met behoud van ruig en 'sprookjes' karakter.
- Aantrekkelijker en veiliger verkeersverbindingen langs en op het werkeiland.

Deze opgaven worden in hoofdstuk III 'Positioneren' en IV 'Ruimtelijk inrichten' nader uitgewerkt.

Kwaliteit: eiland in een groene en blauwe zee ...

Onderste laag:

Historisch werkeiland temidden van een 'groene en blauwe ruimte',

Oudste plek van Zuidelijk Flevoland (>50 jaar)

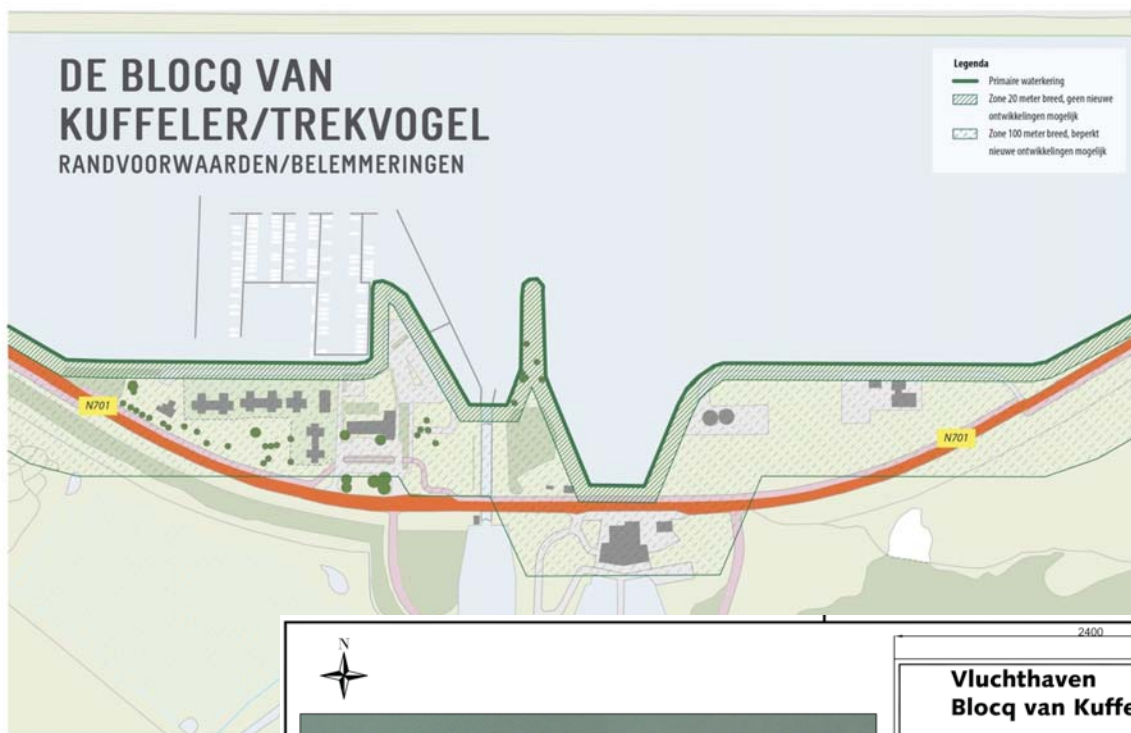
Rust- en ruimtebiedend.

Grondeigendom op het werkeiland

Belemmeringen op het werkeiland

Blocq van Kuffeler

**Vluchthaven
Blocq van Kuffeler**

Rijkswaterstaat IJsselmeergebied
Centrale Meldpost (CMIJ)

tel. 088-7973300

Ligtijd
maximaal
3x24 uur

VHF
1

Postcode
1309 AA

meldplicht
m.u.v.
kleine schepen

● Locatie Bord

▨ Ligtijd maximaal 3x24 uur

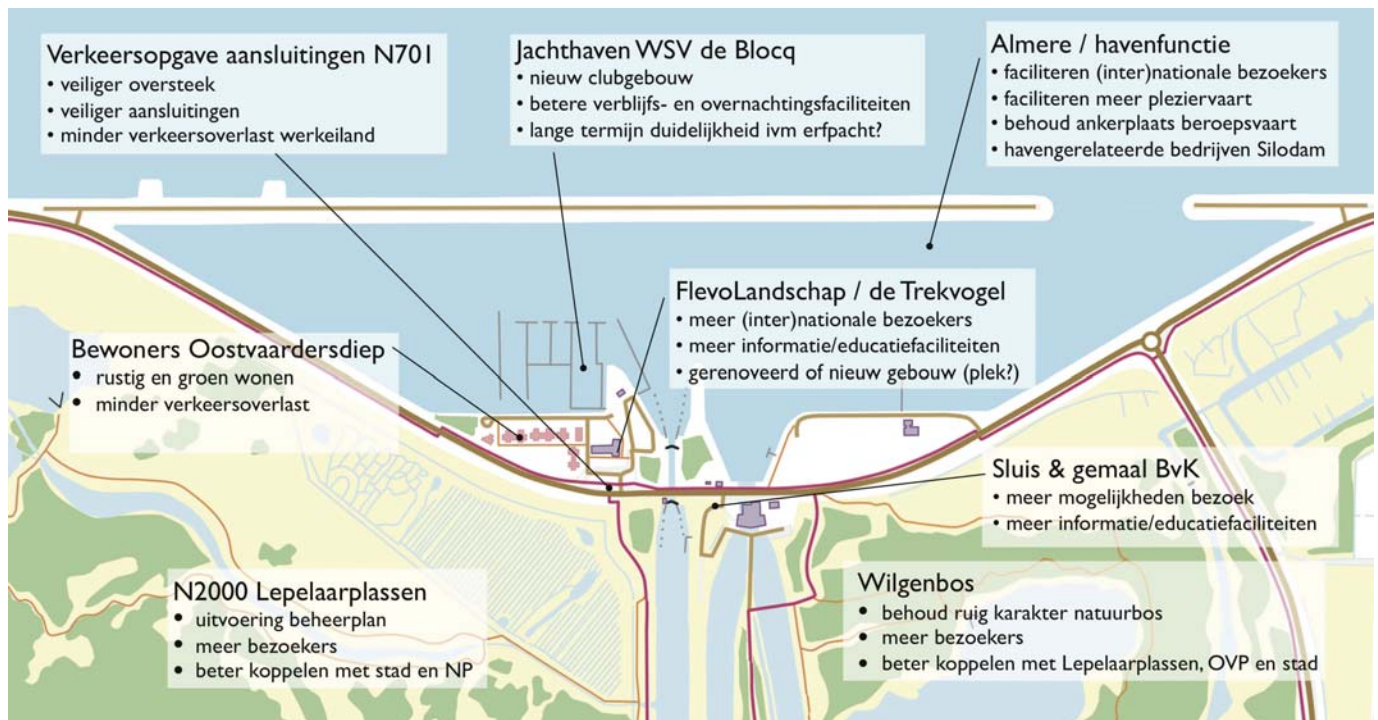
Vluchthavens en Overnachtingsplaatsen in het IJsselmeergebied			-
Blocq van Kuffeler			projectcode -
			zaaknummer -
			jaar 2017
getekend	G. Valerius	22-09-2017	behoort bij -
gecontroleerd	H. Vos	25-09-2017	blad 1 in 13 bladen
vrijgegeven	K. Pabbruwe	29-09-2017	status DEF. versie 1.0
gerubriceerd	-	-	regnr -
vertrouwelijkheid	RWS		informatieklasse RWS-I

Voor het maken van een visie op de toekomstige ontwikkeling is inzicht nodig in het grondeigendom, het huidige gebruik en welke beperkingen en randvoorwaarden er gelden.

Een belangrijke beperking vloeit voort uit de waterstaatkundige doelen voor de Oostvaardersdijk: graven en heien binnen de beschermingszone is niet gewenst en zonder vergunning niet toegestaan (zie art. 4.2. Keur Zuiderzeeland primaire kering). Omdat het werkeiland met zand is opgespoten zijn andere funderingstechnieken voor gebouwen en bouwwerken daar overigens goed mogelijk.

Van belang is ook het recente besluit om het grootste deel van het havenbekken aan te wijzen als vlucht- en overnachtingshaven voor de beroepsvaart.

De toetsing van de bestaande waterkering aan de nieuwe normen die in het kader van het Deltaprogramma Waterveiligheid en Zoetwater zijn vastgesteld, vindt de komende jaren plaats. Er moet rekening mee worden gehouden dat de Oostvaardersdijk moet worden versterkt. Binnen de reservering die hiervoor geldt is overigens zeker voldoende ruimte aanwezig.

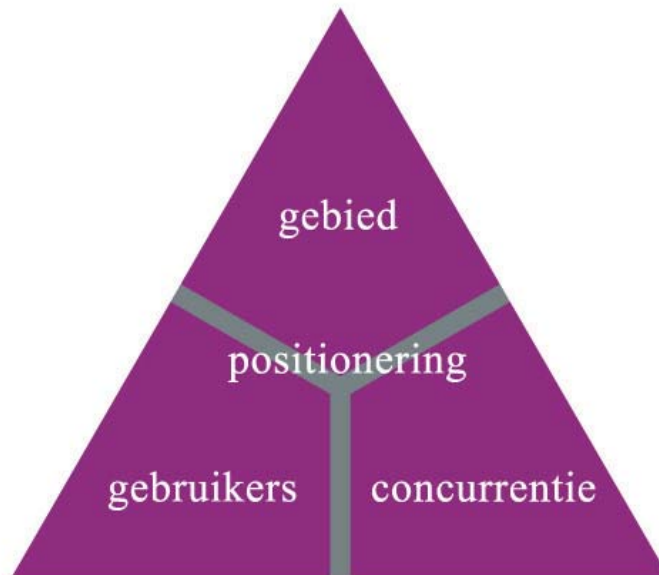
De **opgaven** m.b.t. het werkeiland van het Lepe-laarplassengebied die voortvloeien uit de interviews en de ruimtelijke analyse op het niveau van de **onderste laag** voor het opstellen van de visie zijn dan:

- wat trekt een doelgroep naar deze plek?
- wat gaat/kan er samen?
- wat doet/wil ieder voor zich?
- hoe cultuurhistorie en erfgoed manifest maken?
- hoe de gehele ruimtelijke kwaliteit verbeteren?

In de hoofdstukken III en IV worden deze opgaven verder uitgewerkt.

III

Positioneren, kernpropositie en doelgroepen.
Leisure leefstijlen en vrijetijdsconcepten.

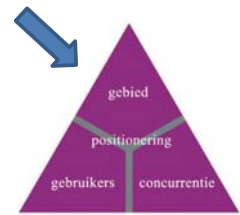
Bureau Buhrs verstaat onder positioneren het volgende: het realiseren van een (relatieve) positie van een gebied, in de perceptie van de doelgroepen, ten opzichte van vergelijkbare concurrenten.

Tijdens de positioneringssessie in de Blocq van Kuffeler is met stakeholders gezamenlijk toegewerkt naar de positionering van het gebied, vertaald in een uniek gebiedsverhaal. Dit hebben we gedaan aan de hand van het invullen van de positioneringsdriehoek, waarbij stilgestaan is bij de:

- Bestaande en gewenste kwaliteiten van het gebied.
- Huidige en toekomstige bezoekers van het gebied.
- Belangrijkste omliggende vrijetijdsgebieden, met name de relatie tot de andere deelgebieden van Nationaal Park Nieuw Land.

Kernkwaliteiten Lepelaarplassengebied

- **Iconen van de inpoldering van Flevoland**
 - Gemaal, sluis, peilverschil
 - Werkeiland met Trekvogel
- **Uniek ecosysteem**
 - Water & wetland
 - Trekroutes en (inter)nationaal vogelbezoek
- **Weids uitzicht**
 - Heldere lucht
 - Zonsondergang
- **Recreatief interactiepunt**
 - Nautisch interactiepunt (jachthaven, beroeps- en pleziervaart, wandel- en fietsroutes)
 - Rust- en informatiepunt
 - Toegangspoort tot de polder

Bureau Buhrs

Met de stakeholders is tijdens de positionerings-workshop een prioritering gemaakt van de kernkwaliteiten van het Lepelaarplassengebied. Deze kernkwaliteiten zijn onder te verdelen in de volgende onderwerpen: cultuurhistorische waarde, natuur/ecologische waarde en decor voor recreatie.

De cultuurhistorische waarde van het gebied is Flevoland in een notendop: de iconen van de inpoldering. Dit is nog te zien in het actieve gemaal de Blocq van Kuffeler, De Trekvogel op het Werkeiland (oudste gebouw Zuidelijk Flevoland), en de sluis waar het peilverschil tussen binnendijks en buitendijks water goed te zien is.

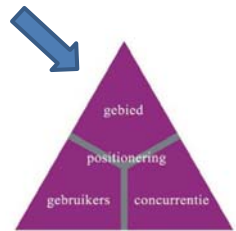
De natuur laat zich vooral zien in de natuurgebieden zelf. De Lepelaarplassen is een beschermd natuurgebied die van grote waarde is voor vogels door de rust en de locatie op een internationale Trekvogelroute. Verder zijn het Wilgenbos en het Vaartsluisbos onderdeel van het gebied. Twee bossen met beiden een eigen signatuur. De eerste ruig en onontgonnen, de ander wat statiger en goed onderhouden.

Verder is het weidsheid een groot goed. De uitzichten, zowel binnendijks als buitendijks zijn uniek. De zonsondergang een plaatje.

Tenslotte is het Lepelaarplassengebied een knooppunt van routes en verschillende soorten recreatie. Zo is de Trekvogel een rustpunt voor fietsers en wandelaars. En het Markermeer met de jachthaven een plek voor zeilers die hier hun rust vinden. Bovendien is het Markermeer een water voor beroepsvaart. Dit alles komt samen in het Lepelaarplassengebied.

Merkwaarden Lepelaarplassegebied

- **Vrijheid:** blij, vrolijk, trots
- **Robuust:** veilig, rust, degelijk, kwaliteit
- **Vertrouwd:** toegankelijk, herkenbaar

Bureau Buhrs

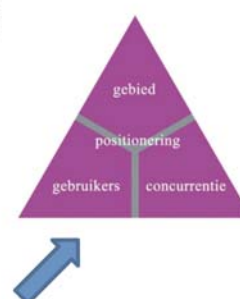
Samen met de stakeholders zijn de merkwaarden bepaald van het Lepelaarplassegebied. Welk gevoel roept het gebied op?

De overkoepelende merkwaarden zijn:

- Vrijheid, dit gevoel krijg je door de mooie uitzichten en de historie van het gemaakte nieuwe land.
- Robuust, deze waarde zie je terug in de Blocq van Kuffeler, de sluis en de dijk. Het is een stoer gebied. Authentieke beleving, zonder al te veel opsmuk.
- Vertrouwd, het gebied geeft een gevoel van thuis komen. De vrijwilligers van de Trekvogel staan voor gastvrijheid. Een plek voor elke natuurliefhebber.

- Na dip in 2012 (ca. 8.000) weer enige toename van binnen de Trekvogel getelde bezoekers > 11.000 bezoekers per jaar.
- Zwaartepunt vogelaars (alleen/groepen), natuurbezoekers en ouderen; relatief hoog opgeleid.
- Beperkte programmering activiteiten
- Meeste bezoekers uit de buurt. Weinig allochtonen.
- Vogelaars arriveren per auto, ouderen per fiets, NS wandelaars.
- 2000 – 3000 passanten jachthaven

De huidige bezoekers zijn vooral lokale bezoekers die een rondje maken door het gebied, wandelend of fietsend. Dit zijn relatief veel ouderen en echte natuurliefhebbers.

Ook komen er veel vogelaars speciaal voor de Lepelaarplassen. Zij komen met de auto en wandelen vervolgens naar de vogelkijkhutten. Soms alleen en soms in groepen.

Daarnaast zijn er bezoekers die de NS-wandeling maken vanaf omliggende stations. Ook passanten van de jachthaven brengen een bezoek aan de Lepelaarplassen.

Het aantal bezoekers is lastig in te schatten. Op basis van de tellingen in de Trekvogel maken we de inschatting dat er nu zo'n 30.000 bezoekers per jaar komen in het hele Lepelaarplassengebied.

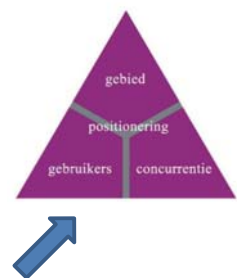
Doelgroepen - ambitie

- Breder, ook jonger publiek trekken;
- Inspelen op de kansen (en positionering) van Nieuw Land, zoals de toename van internationaal bezoek en de ontwikkeling van de camping.

1 - 2 miljoen bezoekers per jaar naar Nieuw Land

500.000 Almeersepoort / 800.000 Lelypoort

Hoeveel in Lepelaarplassegebied?

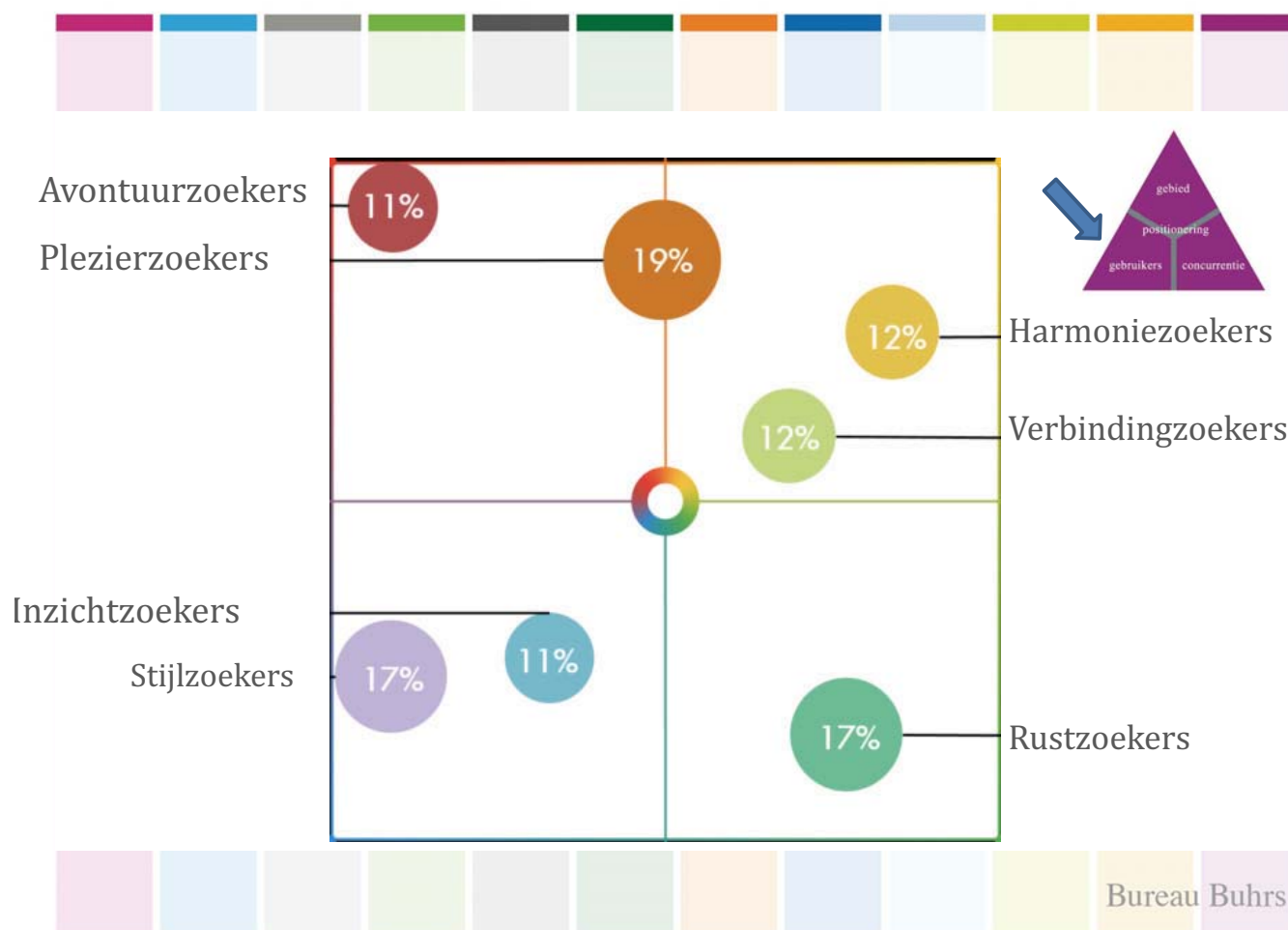

Bureau Buhrs

Voor de toekomst is de ambitie om een breder en ook jonger publiek te trekken. Bijvoorbeeld gezinnen met kinderen of bezoekers van de nabijgelegen (nieuwe) camping.

De ontwikkeling van het Nationaal Park Nieuw Land biedt kansen om ook veel meer internationaal bezoek te trekken.

Als we uitgaan van zo'n 30.000 bezoekers op dit moment, dan moet het mogelijk zijn om de komende jaren te groeien naar zo'n 100.000 bezoekers per jaar. Gezien de ambitie van Nieuw Land en de poorten naar de Oostvaardersplassen is dit een aannemelijk aantal (10% van 1 miljoen bezoekers).

Qua typering van doelgroepen maakt Bureau Buhrs gebruik van de Leefstijlvinder van onderzoeksbureau SAMR Marktvinders.

We onderscheiden voor vrijetijdsgebruik zeven leefstijlen. Deze leefstijlen typeren de drijfveren van mensen, zodat je weet wat de verschillende doelgroepen belangrijk vinden en wat je moet doen om mensen in beweging te krijgen.

Uit interviews met stakeholders heeft Bureau Buhrs voor het Lepelaarplasseengebied drie dominante Leisure Leefstijlen vastgesteld: de Rustzoeker, de Inzichtzoeker en de Verbindingszoeker.

Deze doelgroepen hebben veel gemeenschappelijke waarden, maar verschillen ook op een aantal punten.

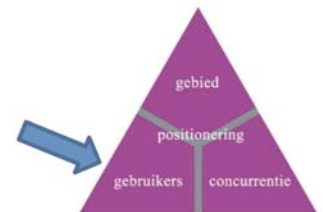
Deze drie leefstijlen typeren vooral de huidige doelgroepen.

Voor de toekomst willen we deze doelgroepen in ieder geval vasthouden en verder uitbreiden met meer Avontuurzoekers.

Leisure Leefstijlen omliggende gemeenten

Plaats	Inwoners	Avontuurzoekers	Harmoniezoekers	Inzichtzoekers	Plezierzoekers
Almere	200.000	12%	13%	10%	21%
Lelystad	80.000	8%	10%	14%	25%
Zeewolde	22.000	10%	14%	12%	16%

Plaats	Inwoners	Rustzoekers	Stijlzoekers	Verbindingszoekers
Almere	200.000	16%	19%	10%
Lelystad	80.000	15%	18%	11%
Zeewolde	22.000	16%	23%	10%

Bureau Buhrs

Als we kijken naar de verdeling van de leefstijlen in de omgeving van het Lepelaarplassengebied (Almere, Lelystad en Zeewolde) zijn de twee grootste groepen Plezierzoekers en Stijlzoekers. Deze staan echter verder van het gebied af qua activiteiten en waarden.

Plezierzoekers:

- Vermaak
- Hoofd leegmaken
- Nieuwe dingen beleven
- Ik graag met een groep op pad
- Als veel mensen ergens heen gaan, is het een teken dat het goed is

Stijlzoekers:

- Sporten en bewegen
- Vermaak
- Nuttige dingen doen
- Ik vind een luxe of exclusieve uitstraling belangrijk
- Het is een goed teken als veel mensen ergens heen gaan

Het Lepelaarplassengebied moet het op het eerste gezicht dus hebben van ondervertegenwoordigde groepen uit de nabije regio.

Rustzoeker

Rustzoekers

Wie zijn de Rustzoekers?

Rustzoekers vinden zichzelf hele gewone mensen. Ze omschrijven zichzelf als kalm, behulpzaam, bedachtzaam en zachtmoedig. Ze houden van rust en regelmaat, en voelen zich het meest op hun gemak in hun eigen, vertrouwde omgeving. Ze vinden het fijn als ze lekker hun eigen gang kunnen gaan, en vinden het dan ook niet erg om alleen te zijn. Ze houden ervan om op hun gemak thuis te zijn, een beetje te tuinieren, te klussen en tv te kijken. Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg.

Wat betekent vrije tijd?

Voor deze groep gaat recreëren over tot rust komen, en even geen gedoe. Voor hen hoeft het allemaal niet zo druk en moeilijk. Gewoon lekker rondom het eigen huis iets doen, een beetje tuinieren, wellicht een rondje fietsen of wandelen, dan zijn ze al gauw tevreden. Een lekker dagje voor hen kan ook een middag vissen zijn, of vrijwilligerswerk doen. Ze hoeven niet ver weg te gaan, nieuwe din-

gen te doen, of zich te omringen met veel andere mensen. In hun vrije tijd genieten ze juist van de rust en stilte, en van de kleine dingen in het leven.

De Rustzoeker in het Lepelaarplangebied:

Voor het Lepelaarplangebied betekent dit echt mensen die komen voor de natuur en de rust. Het vertrouwde gevoel. Om deze groep te blijven bedienen moet er niet al te veel veranderen aan de huidige situatie. Dan voelt de Rustzoeker zich het meest op zijn gemak.

Inzichtzoeker

Inzichtzoekers

Wie zijn ze?

Inzichtzoekers zijn bedachtzame, serieuze en intelligente mensen. Ook omschrijven zij zichzelf als evenwichtig en zakelijk. Ze vinden het niet erg om alleen te zijn, want dan kunnen ze mooi hun eigen gang gaan. De rust en ruimte om hen heen die ze daardoor verkrijgen vinden ze fijn. Belangrijke waarden voor Inzichtzoekers zijn rationaliteit, daadkracht, privacy/rust en 'doe maar gewoon'. Maar ook vrijheid om te doen wat ze willen is erg belangrijk voor ze. Als ze niet op pad gaan naar culturele activiteiten of natuur, dan vinden ze het ook heerlijk om rustig thuis te zijn, een beetje te klussen, TV te kijken en het nieuws te volgen. Ze houden van informatie; 'meten is weten'!

Wat betekent vrije tijd?

Vrije tijd is geen tijd om stil te zitten. Het is tijd voor zelfontwikkeling, tijd die je bewust moet besteden. In deze tijd kun je doen en laten wat je zelf wilt, in vrijheid. Nuttige dingen doen, dingen leren. Daarvoor is rust en stilte ook belangrijk. Inzichtzoekers hebben zo hun vaste activiteiten, zoals

museumbezoek en het bekijken van bezienswaardige gebouwen, of wandelen in een natuurgebied. Deze recreanten vermijden liever drukke plekken en gaan, als het even kan, niet met grote groepen weg. Ze trekken graag hun eigen plan. In de natuur bijvoorbeeld, want dat vinden ze prettig.

De Inzichtzoeker in het Lepelaarplassengebied:

Deze groep mensen is heel goed te bedienen in het Lepelaarplassengebied. Zij zijn op zoek naar verrijking, zowel qua kennis als natuurbeleving. Ook houden ze van rust, iets wat in het gebied een groot goed is. Deze groep kan nog beter worden aangesproken in de toekomst door meer in te zetten op educatieve programmering, zoals informatieborden (over inpoldering en natuur), kleine excursies en een wisselend aanbod, zodat er steeds bij te leren valt.

Verbindingszoeker

Verbindingszoekers

Wie zijn ze de Verbindingszoekers?

Verbindingszoekers zijn, bovenal, geïnteresseerd in anderen. Het zijn behulpzame, evenwichtige mensen die zichzelf omschrijven zichzelf als 'gewoon' en hartelijk. Voor Verbindingszoekers zijn gastvrijheid, sociale verbondenheid en 'doe maar gewoon' belangrijke waarden. Ze vinden het dan ook belangrijk om een goede relatie te onderhouden met burens en familie, met harmonie en gezelligheid. Er voor elkaar zijn, dat is toch hartstikke normaal?

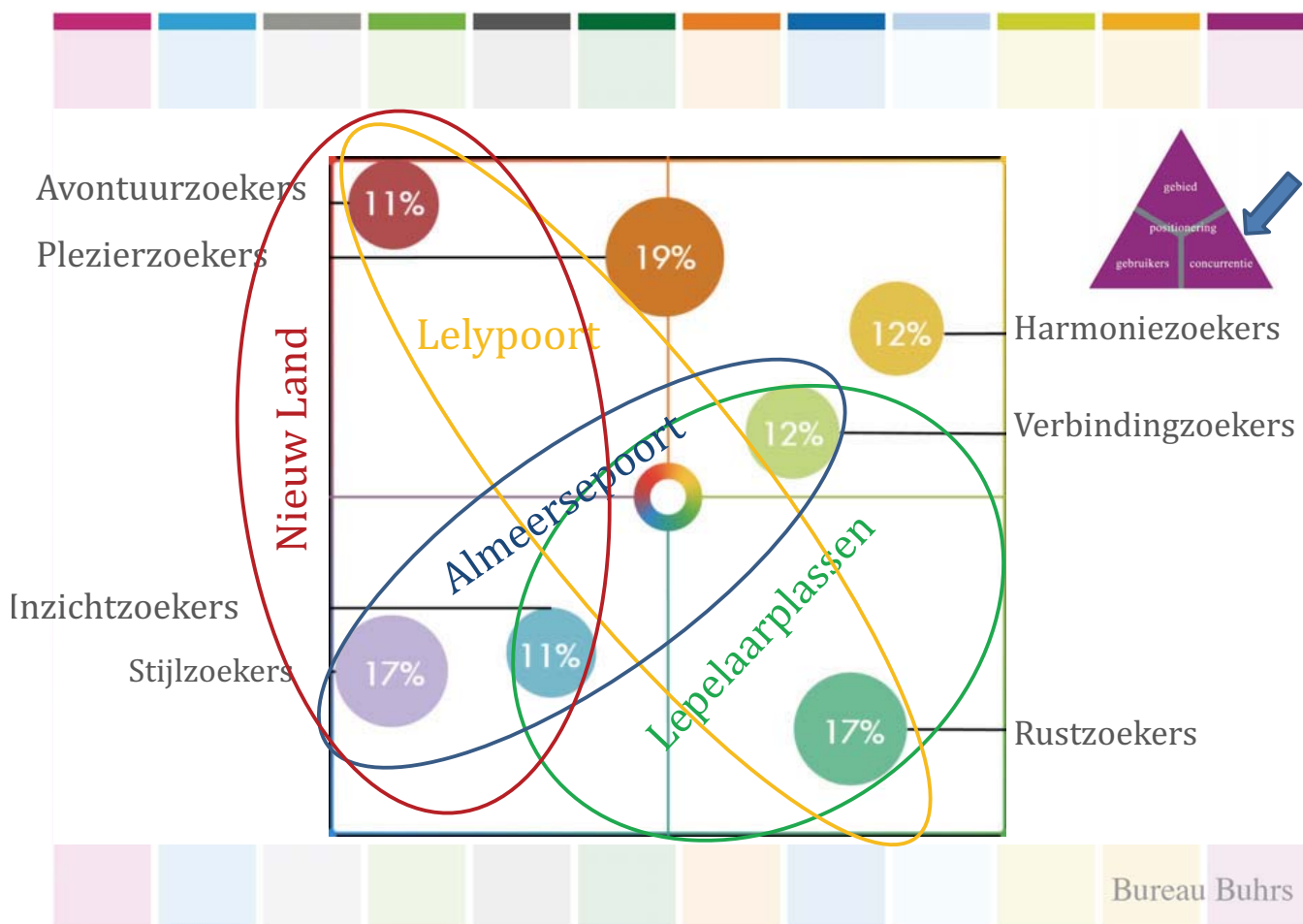
Wat betekent vrije tijd?

Vrije tijd betekent voor deze groep zeker geen verspilde tijd. Het is juist tijd die je op een hele nuttige manier kan gebruiken. Bijvoorbeeld door je in te zetten voor een ander, met vrijwilligerswerk of bij een vereniging. Ook zijn Verbindingszoekers graag in beweging: wandelen en fietsen in de natuur vinden ze heerlijk. Tot slot hebben ze ook een duidelijke culturele interesse. Zo zijn ze graag zelf creatief, maar bezoeken ze ook graag een theater of museum. Het liefst gaat de Verbindingszoeker samen op pad, want alleen is ook maar zo alleen. Vrije tijd is

voor Verbindingszoekers tijd voor hun partner, familie en vrienden. Ze genieten van de kleine dingen, vinden een authentieke sfeer belangrijk en staan ook open voor verrassingen en nieuwe dingen. Gezelligheid, genieten en ontspanning. Dat is vrije tijd!

De Verbindingszoeker in het Lepelaarplassegebied:

De randvoorwaarden zijn aanwezig voor de Verbindingszoeker in het Lepelaarplassegebied: natuur en cultuurhistorie. Verder zijn er heel veel kansen voor deze groep als het gaat om programmering. Dit moet qua activiteiten wel aangezet worden, zodat er écht wat te doen is. Zowel voor gezinnen met kinderen, als groepen volwassenen. Te denken valt aan programmering voor kinderen (edutainment) en een verbeterd horeca aanbod.

Avontuurzoekers

Het Nationaal Park Nieuw Land zet zich neer met het karakter van de 'Hartelijke Avonturier' met de volgende kernwaarden: Avontuurlijk, Toonaangevend, Levendig, Innovatief, Open. Het is duidelijk dat, binnen het Nationaal Park, het Lepelaarplassengebied een eigen positie kan 'claimen' qua doelgroepen. Daardoor kan het binnen Nieuw Land een aanvulling bieden op de andere gebieden. Omdat er iets meer overlap mag zijn met de positionering van het Nationaal Park en doelstelling benoemd is om een wat jonger, dynamischer publiek te trekken, is het verstandig ook te kijken naar de **Avontuurzoeker** als doelgroep. Misschien wordt deze groep nu nog onvoldoende bediend, maar hier liggen wel kansen.

Wie zijn de Avontuurzoekers?

Deze recreanten zijn creatief, avontuurlijk, eigenwijs en geïnteresseerd in anderen. Ook omschrijven ze zichzelf als intelligent en ondernemend. Ze vinden het lekker om hun eigen gang te gaan, en vinden het dan ook niet erg om alleen te zijn. Als ze met anderen optrekken, dan zijn dat het liefst creatieve en vernieuwende denkers, of mensen die weten

wat ze willen. Ze hechten veel waarde aan vrijheid, uniek zijn en genieten van het leven.

Wat betekent vrije tijd?

Fijn, vrije tijd! Tijd voor zelfontwikkeling, tijd om nieuwe dingen te beleven, tijd om creatief bezig te zijn. En ook: tijd om je leven te overdenken, tijd om je in te zetten voor een ander. Tijd om je leven te verbreden en geïnspireerd te raken. Hoe ze dat doen? Bijvoorbeeld door culturele activiteiten te ondernemen, door een cursus te volgen of vrijwilligerswerk te doen. En, niet te vergeten: lekker naar buiten. Van avontuurlijke outdoor activiteiten tot wandelen in een natuurgebied of op het strand, ze doen het allemaal. En ze doen het vaak: vergeleken met de doelgroepen gaan zij er relatief vaak een dagje op uit in Nederland. Daar willen ze ook best voor reizen: heel Nederland door of naar het buitenland is voor hen geen probleem. Avontuurzoekers trekken graag hun eigen plan trekken en gaan liever niet met grote groepen weg. Ook hoeft voor hen niet van te voren vast te liggen wat er precies gaat gebeuren; juist de ongeplande en last minute dingen zijn zo leuk!

Avontuurzoeker

CREATIEF

EIGENWIJS

NIEUWE DINGEN BELEVEN

UNIEK ZIJN

VERRASSEN-
DE LOCATIES

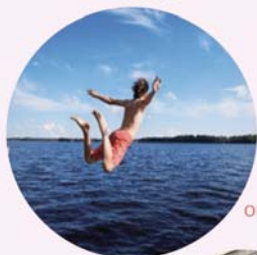
CULTURELE
ACTIVITEITEN

ZELFONTWIKKELING

NATUUR

ONDERNEMEND

AVONTUURLIJK

GENIETEN VAN HET LEVEN

REIZEN

LOKALE LEVEN ERVAREN

EIGEN PLAN TREKKEN

VRIJHEID

Bureau Buhrs

Avontuur in het Lepelaarplassengebied:

Uit onze interviews blijkt dat de Avontuurzoeker op dit moment geen specifieke doelgroep is van de Lepelaarplassen. Wij denken echter dat deze doelgroep wel kansrijk is.

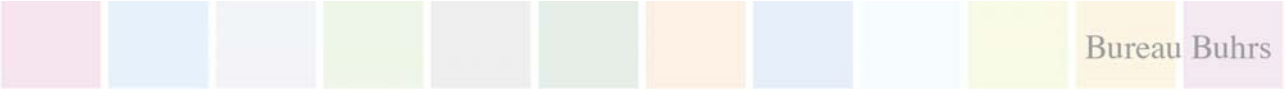
Avontuurzoekers houden van een authentieke beleving. Iets wat zeker te vinden is in het Lepelaarplassengebied. Verder sluit het profiel van outdoor beleving goed aan: wandelen, eventueel in de toekomst misschien kanoën of kajakken. Ook gaan ze graag alleen op pad of in kleine groepen. Ze sluiten qua activiteiten voor type recreatie goed aan bij de Rustzoeker, maar wel vanuit andere motivaties.

Het is wel belangrijk het gebied avontuurlijk te houden en niet alles in rechte banen te leiden. Het Wilgenbos biedt hier grote kansen.

Kernpropositie

Het Lepelaarplassengebied is een **toegankelijk en robuust natuurgebied** bestaande uit water, moeras en bos. Een oase van **rust** op het **nieuwe land**, waar het **werkeiland** met het **gemaal** en de sluis verwijst naar de **inpoldering van Flevoland**. Het **weidse uitzicht** over het Markermeer en de **heldere lucht** geven je een gevoel van **vrijheid**.

Bureau Buhrs

De **kernpropositie** is de belangrijkste belofte die we de potentiële recreanten in het vooruitzicht kunnen stellen om hen te verleiden/overtuigen om het Lepelaarplassengebied te bezoeken.

Deze kernpropositie bevat zowel kernkwaliteiten en merkwaarden.

Het **positioneringsstatement** van de Lepelaarplassen is een verhalende, maar scherpe beschrijving van een half A4 over de kernkwaliteiten van het gebied, zoals we die in de toekomst graag zien (het gaat hier om een streefbeeld) en die we bij de (toekomstige) doelgroepen over het voetlicht willen brengen.

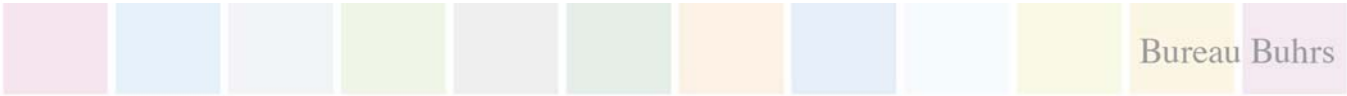
Het Lepelaarplassengebied is een uniek stukje Nederland. Het begin van het nieuwe land. Hier komt natuurbeleving, cultuurhistorie en ontspannen genieten samen. Dit gebied heeft door de verschillende soorten natuur elke natuurliefhebber wat te bieden. Maak een rustige wandeling naar de wetlands van de Lepelaarplassen en vergeet je verrekijker niet zodat je vanuit de vogelhut alle bijzondere vogels kunt spotten. Ben je op zoek naar avontuur voor jezelf, met je vrienden of het gezin? Het Wilgenbos is een mysterieus bos dat bewust met rust gelaten wordt. Verken hier je eigen paadjes en zoek de bevers. Het kan hier flink drassig zijn, dus vergeet je laarzen of wandelschoenen niet. Het Vaartsluisbos is een fijne plek voor een rustig rondje

met de hond, een picknick met het gezin of je vaste hardlooperoute. Kortom, het Lepelaarplassengebied heeft enorm veel te bieden en heeft binnen het nieuwe Nationaal Park Nieuw Land een eigen signatuur als baken van rust en een plaats van ontdekking. Het gemaal De Blocq van Kuffeler misschien het best bewaarde geheim van Flevoland. Hier is Zuidelijk Flevoland begonnen. Leer over de inpoldering, de sluiswerking en het gevecht van Nederland tegen het water in dit iconische gebouw. Als je op de dijk voor het gemaal staat, geven de vergezichten je een gevoel van vrijheid en bezinning. Je realiseert je: vroeger was hier alleen water. Dat water is hier natuurlijk nog steeds. In de mooie jachthaven leg je aan na een lange dag zeilen op het winderige Markermeer. Of je verkent het gebied in je eigen kano. Veel avontuurlijker natuurlijk. De Trekvogel is een veilige thuishaven voor iedereen die hier op zijn manier recreëert: gezinnen, wandelaars, fietsers en bezoekers van de jachthavens. Zij vinden in de Trekvogel een rust- en informatiepunt, waar je met uitzicht over het water en een lekker kopje koffie het nieuwe land ontdekt. Het gebied rond de Trekvogel is een aantrekkelijk park met ruwe banken die het robuuste gevoel van het gebied benadrukken. Ja! Het Lepelaarplassengebied geeft je dat vertrouwde gevoel van thuis en is de plek voor rustig dagje uit.

Deelpositioneringen

- **Lepelaarplassen** en natte graslanden: vogelparadijs, vogelkijkhutten. Vogelaars en wandelaars. Rustzoeker en Inzichtzoeker.
- **Wilgenbos**: mysterieus bos. Ruig en avontuurlijk, klimmen en klauteren. Verbindingszoeker.
- **Vaartsluisbos**: landgoed. Wandelen, hardlopen, wellness, verblijf. Rustzoeker, Inzichtzoeker en Verbindingszoeker.
- **Gemaal De Blocq van Kuffeler /Werkeiland**: robuuste iconen van het ontstaan van Flevoland. Inzichtzoekers.
- **Trekvogel**: ontvangst- en informatiepunt, uitvalsbasis voor wandelen, fietsen, kanoën, varen. Alle doelgroepen.
- **Jachthaven**: zeiljachten, relatie met open water. Rustzoeker, Inzichtzoeker, evt. Stijlzoeker

Bureau Buhrs

Uit de eerste positioneringssessie werd duidelijk dat de verschillende delen van het gebied een eigen signatuur hebben en een eigen doelgroep trekt/kan trekken in de toekomst als daar meer op wordt ingezet.

De **Lepelaarplassen** (ontoegankelijk moeras) en de natte graslanden hebben in eerste instantie een ecologische functie en zijn daardoor ook niet toegankelijk voor het publiek. Deze plek is vooral aantrekkelijk voor vogelliefhebbers door de kijkhutten en mensen die een stukje willen wandelen en willen genieten van het uitzicht.

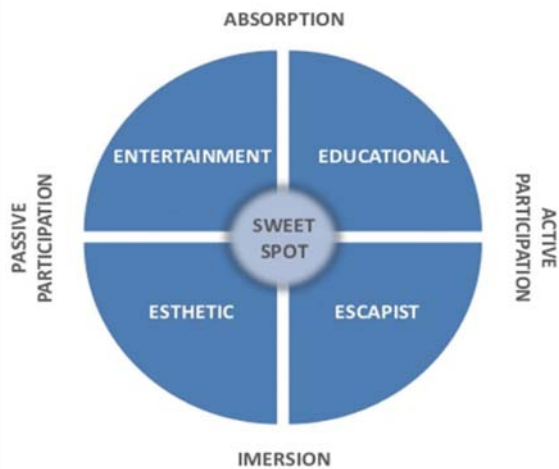
Het **Wilgenbos** is een ondoordringbaar en mysterieus bos dat vrij toegankelijk is zich als Nederlandse jungle goed leent voor activiteiten. De stakeholders zien in dit bos de meeste potentie voor programmering voor activiteiten. Ook biedt dit bos de meeste mogelijkheden om de Avontuurzoekers aan te trekken en in zijn behoefte te voorzien.

Het **Vaartsluisbos** is een statiger bos dat geschikt is voor een rustige wandeling of een hardloopronde. Het bos ligt ingeklemd tussen de Hoge en Lage Vaart. Verschillende stakeholders zien een mogelijkheid voor verblijfsrecreatie in dit gebied. Dit is iets om te onderzoeken.

De iconen van inpoldering trekt weer een specifiek publiek die zich niet persé aangetrokken voelt tot de natuur van het Lepelaarplassegebied. Informatievoorzieningen rondom **het gemaal en de sluis** de Blocq van Kuffeler kan beter en aantrekkelijker worden aangezet, zodat het meer opvalt en mensen het meer kunnen plaatsen in het verhaal van Flevoland.

Stukje Werkeiland en **de Trekvogel**: het werkeiland is een plek van cultuurhistorisch belang. Nu een plaats van ontvangst.

Programmering: vrijetijdsconcepten

Vrijetijdaanbod in de 21^e eeuw moet voldoen aan de volgende kenmerken:

1. Tijdelijkheid
2. Exclusiviteit
3. Decontextualisering
4. Transparantie

10 Ontwerpprincipes van Pine & Gilmore en Boswijk

1. Thematiseer de beleving
2. Harmoniseer de indrukken
3. Elimineer storende elementen
4. Herinneringen en memorabilia
5. Betrek alle zintuigen
6. De werking van het onderbewustzijn
7. Besteed aandacht aan authenticiteit
8. Dramatiseer de structuur
9. Functionaliteit voorop
10. Zet medewerkers in als belangrijke actoren

Bureau Buhrs

Voor het ontwikkelen van betekenisvolle belevenissen is het belangrijk om rekening te houden met een aantal uitgangspunten.

Sweet spot: voor een optimale vrijetijdsbeleving moet in het gebied sprake zijn van actieve en passieve vrijetijdsactiviteiten waarbij de consument helemaal opgaat in de activiteit. Idealiter is er een combinatie van entertainment (vermaak), educatie, een bijzonder esthetische omgeving en het gevoel om even weg te zijn uit het dagelijks leven (escapisme). Als dit wordt gerealiseerd, is er sprake van een sweet spot en heeft de bezoeker een ultieme ervaring.

De hedendaagse consument zoekt **activiteiten** die voldoen aan de volgende kenmerken:

- tijdelijk en exclusief aanbod (denk aan pop-up stores),
- bekend aanbod in een nieuwe omgeving (decontextualisering – denk aan een restaurant in de lucht)
- en inzicht in de processen van de aanbieder (transparantie).

Daarnaast zijn er **tien ontwerpprincipes** van belang voor een optimale beleving. Ze staan hierboven aangegeven.

Vrijetijdsconcepten Lepelaarplasseengebied

1. Natuur ervaren (vogels, uitzicht, water, bos)
2. Er op uit (wandelen/fietsen/varen door wetland en bos)
3. Terug in de tijd (ontstaan van Flevoland zien en beleven)
4. Tijd voor elkaar / Tijd voor jezelf (rustig genieten)

Bureau Buhrs

Volgend uit de theoretische principes (zoals het sweet spot model voor de blauwe doelgroep) hebben wij een aantal vrijetijdsconcepten opgesteld.

Natuur ervaren: Hier staat het beleven van de natuur en ecologie centraal. Denk hierbij bijvoorbeeld aan vogelaars of natuurfotografen. Dit past vooral bij Rustzoekers en Inzichtzoekers.

Er op uit: Hier staat de activiteit centraal met de natuur als decor. Denk hierbij aan mogelijkheden voor mountainbikers, kanoërs, fietsers en wandelaars. Alle doelgroepen zijn met dit concept te bedienen, maar ook voor Avontuurzoekers liggen hier grote kansen qua activiteiten die toch passen bij de waarden van een natuurgebied.

Terug in de tijd: Door het ontwikkelen van een edutainment programma kan educatie over inpol-dering aantrekkelijk gemaakt worden. Educatie, maar wel op een attractieve manier zodat met name jongeren zich aangesproken voelen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan augmented reality, waarbij een inkijkje naar het ontstaan van Flevoland wordt gegeven. Voor Inzichtzoekers is kennis verrijken door edutainment heel belangrijk.

Tijd voor elkaar/tijd voor jezelf: Afhankelijk van de doelgroep moet er voldoende ruimte zijn voor iedereen voor persoonlijke ontspanning of gezellige ontspanning met elkaar. Zoals bijvoorbeeld overnachtingsplekken, een terras, picknicktafels of bankjes in het natuurgebied. Iedereen houdt van ontspanning, maar in deze context is de Verbindingszoeker in het bijzonder in voor een gezellige tijd met elkaar.

Natuur ervaren

- Nature kids experience
- Fotografeer de natuur

Er op uit

- Natuurwandeling/fietstocht (AR)
- Suppen/kajakken in de natuur

Terug in de tijd

- Augmented reality historie
- Leren over inpoldering

Richt je telefoon op historische locaties

Tijd voor elkaar / tijd voor jezelf

- Koffie/thee drinken
- Overnachten in de natuur

Kansen voor de
Avontuurzoeker!

Leefstijlen en vrijetijdsconcepten

- Houd bij de vrijetijdsconcepten de leefstijlen in gedachten:

	Verbindingszoeker	Inzichtzoeker	Rustzoeker	Avontuurzoeker
Nature kids experience	x	x		x
Fotografeer de natuur		x	x	x
Natuurwandeling/ fietstocht (AR)	x	x	x	x
Suppen/kajakken	x	x		x
Augmented reality historie		x	x	
Leren over inpoldering	x	x	x	
Koffie/thee drinken	x		x	
Overnachten in de natuur	x			x

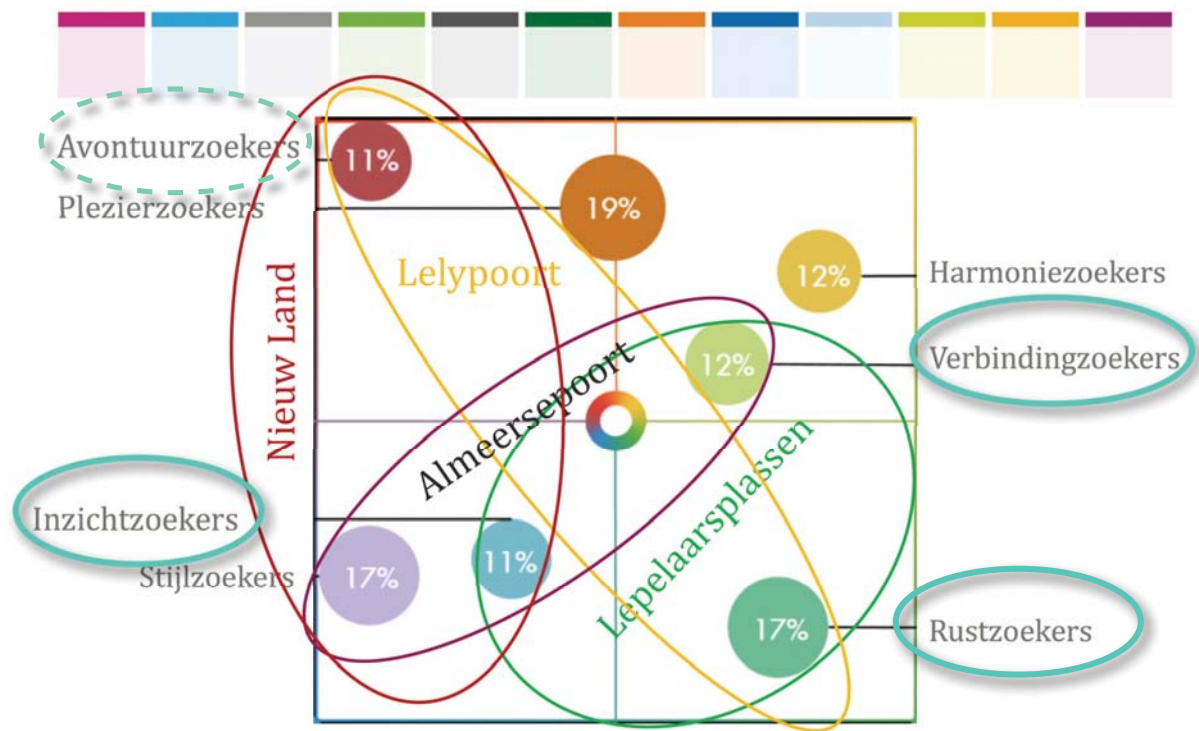
Bureau Buhrs

Voor elke leisure leefstijl kunnen de vrijetijdsconcepten verder worden ingevuld met activiteiten. Niet alle activiteiten spreken de verschillende leefstijlen aan. De tabel geeft een overzicht van welke activiteiten welke leefstijlen in principe aanspreken. Dit hangt echter in grote mate af van hoe de activiteiten verder worden ingevuld. Bijvoorbeeld de mate en vorm van avontuur.

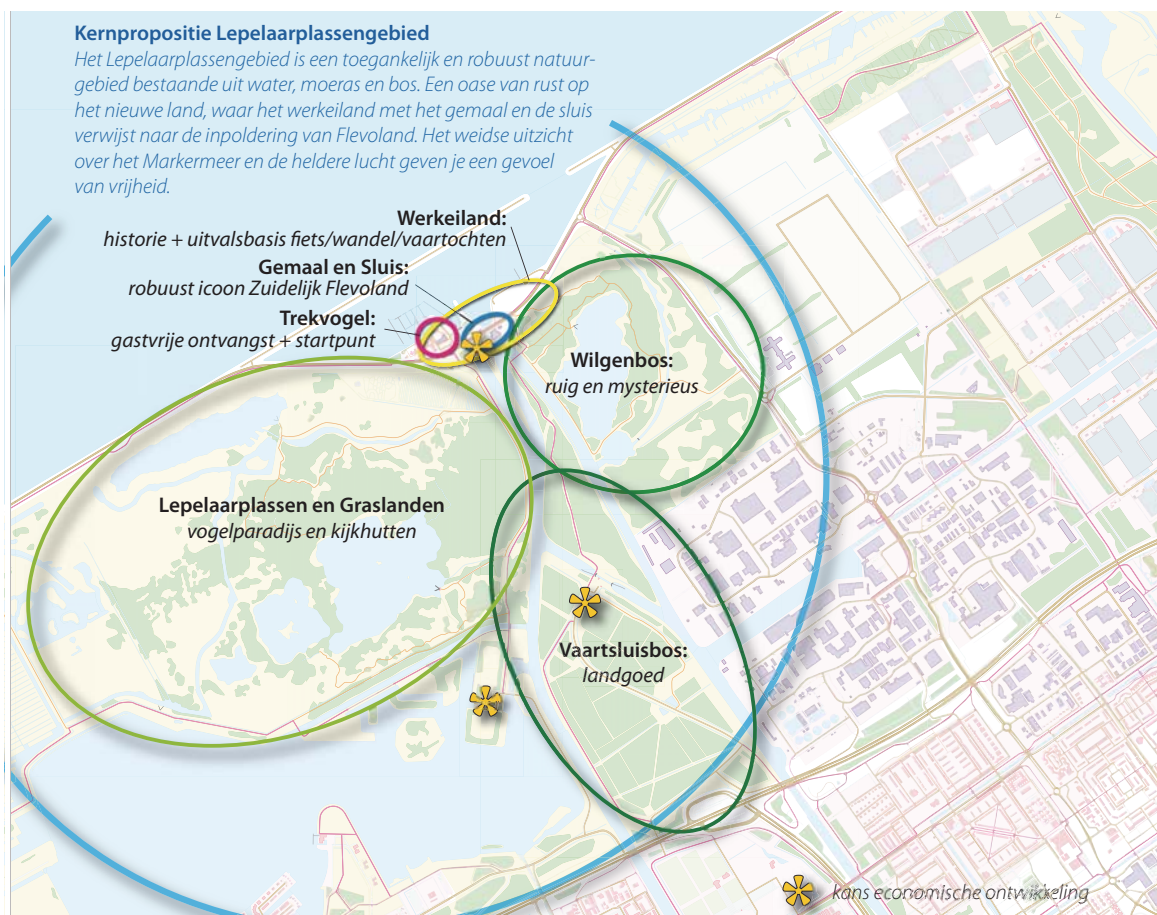
We adviseren om activiteiten voor de Verbindingzoeker, Inzichtzoeker en Rustzoeker te ontwikkelen en daarbij steeds op zoek te gaan naar het avontuurlijk randje om zo de Avontuurzoeker ook aan te spreken en te bedienen. Het belangrijkste is dat de gemaakte keuze van leisure leefstijlen altijd consequent wordt doorgevoerd in de positionering, programmering en profilering van het gebied.

IV

Ruimtelijk inrichten:
scenario's,
één basis en drie modellen

Positionering doelgroepen Lepelaarplassengebied > activiteiten bezoekers > aanzet programma en modellen

Kernpropositie en deelproposities = een basis voor zonering

STERK

- een zeer groene uitstraling met veel waardevolle natuur
- samenballing van historie en erfgoed; (inter)nationaal een aantrekkelijk verhaal
- fantastische uitzichten en vergezichten
- sluit aan op ontwikkelingen elders in netwerk en doelgroepen (Almeersepoort , camping ...)
- nog veel ruimte beschikbaar
- belangrijk knooppunt van verschillende routes in het NP Nieuw Land > hotspot én transferium
- 'embryo ZF', doel voor bewoners van Almere in hun recreatieve rondjes
- robuust en stoer 'werk'eiland, markante gebouwen, schepen en kunstwerken

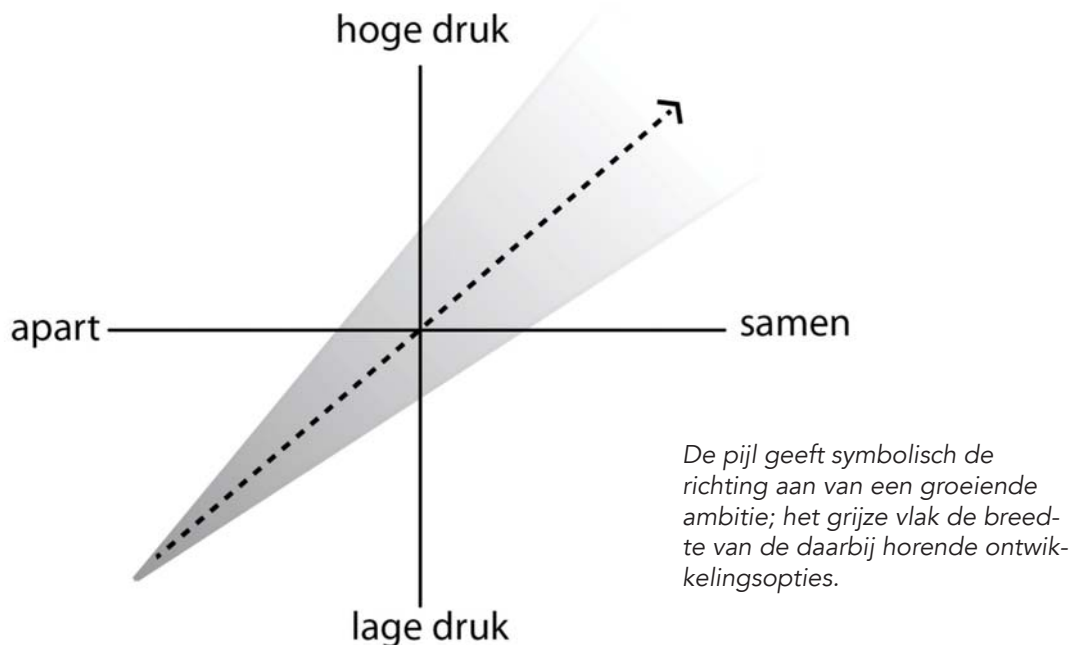
ZWAK

- het werkeiland is lastig vindbaar en bereikbaar (en er is ook geen OV ...)
- vanuit de Trekvogel is de groene omgeving niet goed bereikbaar
- geen/te weinig mogelijkheden voor 'rondjes' maken in directe omgeving (toegankelijkheid)
- weg vormt barrière, verkeersveiligheid is een probleem
- slecht ontsloten voor fietsers en wandelaars
- geen aantrekkelijke bebouwing en geringe (bouw)kwaliteit van ontvangstgebouw de Trekvogel
- onvoldoende beleefbare historie
- (te) weinig tot geen faciliteiten voor toeristisch bezoek
- matige groene en ruimtelijke kwaliteit; geen padennet, veel barrières, geen beschutting
- rommelige inrichting, gescheiden werelden > hekken!

Bandbreedte bij inschatten bezoekende doelgroepen => positioneren tussen 2 variabelen op 2 assen:

lage druk (vooral lokaal - huidige doelgroepen) ----- **hoge druk** (inter)nationaal - nieuwe doelgroepen
apart ieder voor zich (blijf zitten waar je zit) ----- **samen** gastheer zijn (ambitieuw, flexibel)

bandbreedtes worden opgevangen in Scenario's

Bandbreedtes, keuzes en bouwstenen bij de ontwikkeling van het Lepelaarplassengebied en Werkeiland

Bandbreedtes krijgen een plek in **scenario's**:

- Hoog- of laagdynamische ontwikkeling? Blijft het werkeiland perifeer of wordt het een hot spot & transferium voor het NP NL?
- Wat betreft de organisatie van de toekomstige ontwikkelingen in het NP NL worden nog diverse modellen bekeken, maar voor het werkeiland hebben we centraal gezet: "Worden de toekomstige ontwikkelingen gezamenlijk opgepakt (samenwerken tot gezamenlijke gebouwen) of gaat ieder zijn eigen weg?"

Keuzes en bouwstenen voor de ontwikkeling van het Lepelaarplassengebied en Werkeiland belanden in **modellen**:

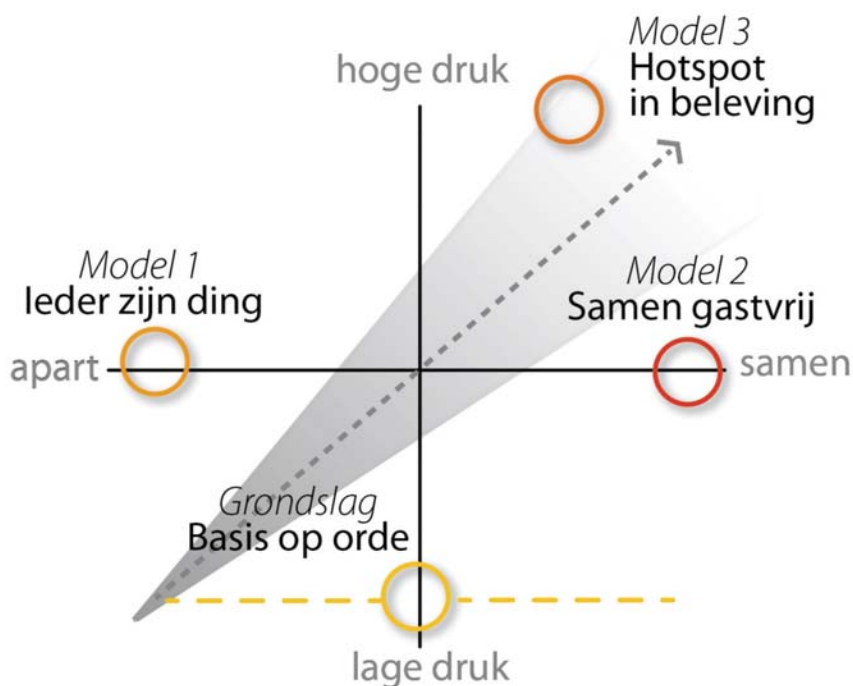
- Uitbreiden routenetwerk in groene schil (Wilgen/ Vaartsluisbos) buiten N2000-gebieden.
- Aansluiten op netwerk, rondjes en doelgroepen van Camping, Almeersepoort e.d.
- Veiligheid: aanpassen wegenstructuur en parkeren; sturen verkeersgedrag.
- Draaischijf voor uiteenlopende routes:
 - . aankomst- en transferpunt (weg, water, paden) voor bezoekers,

- . poorten naar buiten en uitbreiden routenetwerk voor rondjes (wandelaars, fietsers).
- Ontwikkelen 'Toeristisch gebied' d.w.z. een openbaar terrein met hoge beleevingswaarde voor:
 - . activiteiten (cultuur, educatie, sport en spel, watersport),
 - . attracties (in gebouwen, open lucht, kunstwerken, uitzicht),
 - . groene en gebiedseigen inrichting (parkachtig; haven + stoer; natuur + ruig groen),
 - . opties voor meerdaags verblijf (camping, passanten, B&B?, hotel?).
- Ontvangst- en informatiecentrum voor nieuwe bezoekers (Flevo-landschap, horeca, jachthaven, ...)

Bestaande en geplande functies dienen ingepast te worden in de modellen, zoals.

- Havenfunctie:
 - . vaarroute sluis; spui kom gemaal
 - . vlucht- & overnachtingshaven beroepsvaart.
- Waterschapsdoeleinden en dijkverzwaring.
- Wensen of noodzaak tot uitbreiden van bestaande functies (zoals de woonfunctie?)
- Initiatief overslagpunt? > via model de grenzen bepalen voor hinder.

0. **Basis op orde:** voortzetten trend, heldere zonering, inzetten op (groene) kwaliteitsverbetering & verkeersveiligheid
1. **Ieder zijn ding:** groei door NP, afzonderlijk bezoek info en erfgoed, eigen wereld wonen en VSV, blijvend groen karakter
2. **Samen gastvrij:** groei door NP, één ontvangstterrein, aantrekkelijk en veelzijdig, (blauw-groene) poort
3. **Hot spot in beleving:** spectaculaire groei NP-poort, veel activiteiten, voor grote aantallen Nieuw Land-bezoekers

bouwstenen krijgen een plek in één basisontwikkeling en 3 modellen voor ontvangst op het werkeiland

De **basis** voor alle modellen, d.w.z. de (ruimtelijke) ontwikkeling die de zwakke punten verbetert, de kwaliteit verhoogt en altijd gewenst is, wordt in 3 stappen opgebouwd:

1. De geplande ontwikkelingen (camping, haven, verbreding Randzone de Vaart IV Almeersepoort, zonnepark, vooroevers ...),
2. De zonering voor de natuur, het werkeiland en het bezoekerscentrum die voortvloeit uit de ruimtelijke analyse en de doelgroepenanalyse met kernpropositie,
3. De wensen die uit de interviews en workshops boven komen drijven:
 - aantrekkelijk bezoekers- en informatiecentrum van Flevo-landschap,
 - veiliger verkeersinrichting (30 km-zone en tweezijdig fiets/wandelpad),
 - enkele nieuwe cruciale fietsverbindingen (completeren hoofdnetwerk),
 - meer grotere en kleinere rondjes (vanuit werkeiland en camping),
 - jachthaven: gastvrij ontvangen van passant- en maar geen uitbreiding ligplaatsen.

Dit resulteert in een **basis** die uit twee kaarten bestaat:

- een kaart voor het hele Lepelaarplassengebied waarop indicatief de te verbeteren kwaliteiten en wensen zijn ingevuld
- een kaart die inzoomt op het werkeiland en waar de wensen voor verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en de aanpak van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid concreter zijn uitgewerkt.

Vanuit deze basis kunnen in principe diverse ontwikkelingen geïnitieerd en ingepast worden. Wij verkennen verderop in deze visie (met ruimtelijke modellen) de hoeken van het speelveld van de scenario's, om een beeld te schetsen van de ontwikkelingsmogelijkheden (kansen, maar ook risico's) die in workshop 2 bediscussieerd zijn. De hoeken betreffen enerzijds de mate waarin samenwerking tussen de betrokkenen gestalte krijgt en anderzijds de mate waarin het Nationaal Park en vooral het poortgebied van de Lepelaarplassen nieuw (inter)nationaal bezoek weet aan te trekken.

- model 1: Ieder zijn ding
- model 2: Samen gastvrij
- model 3: Hot spot beleving

1. geplande ontwikkelingen

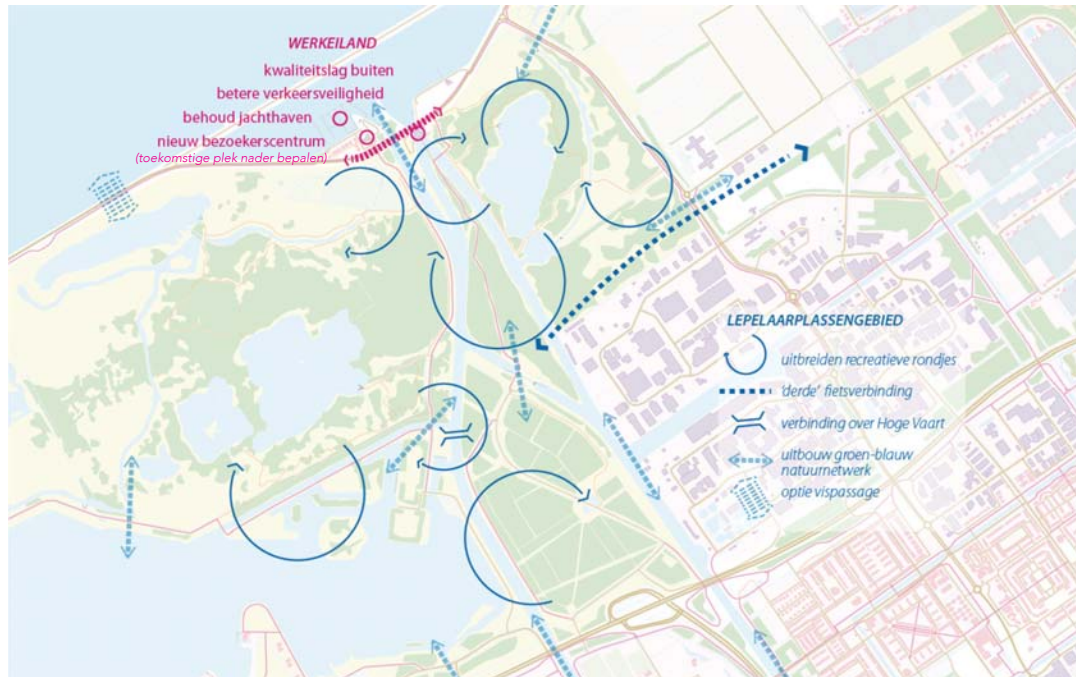
2. Zonering

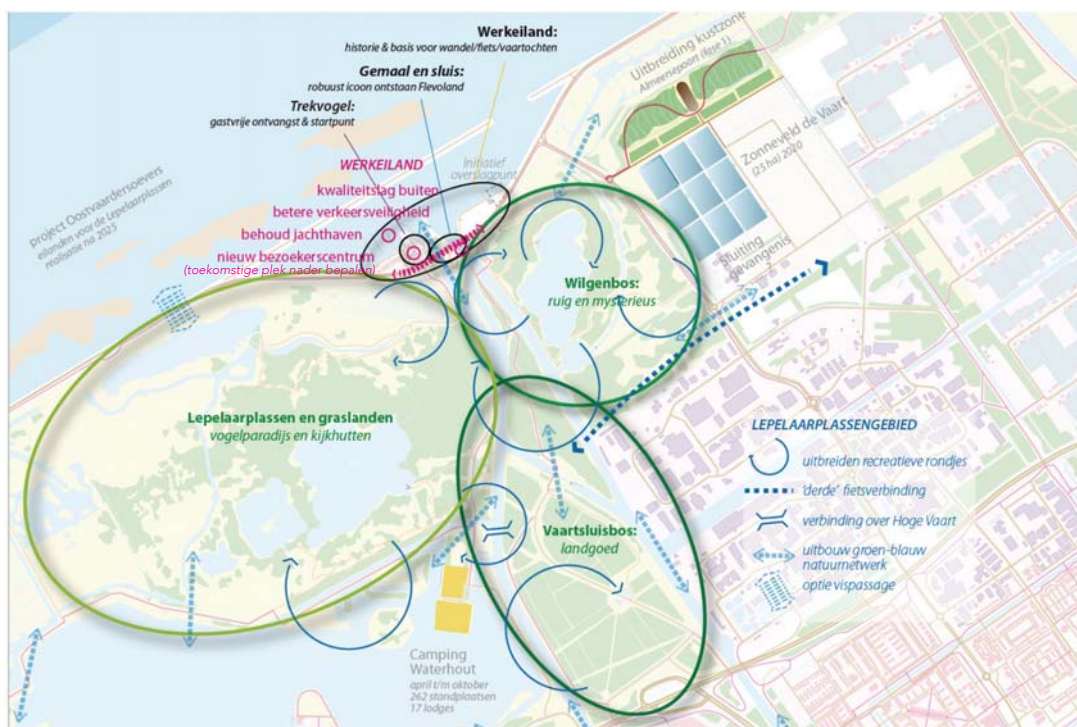
basis in het Lepelaarplassengebied is voor alle modellen gelijk (altijd doen ...)

3. Wensen

Resultaat Lepelaarplassengebied 1+2+3

Zonering: natuur, werkeiland, bezoekerscentrum

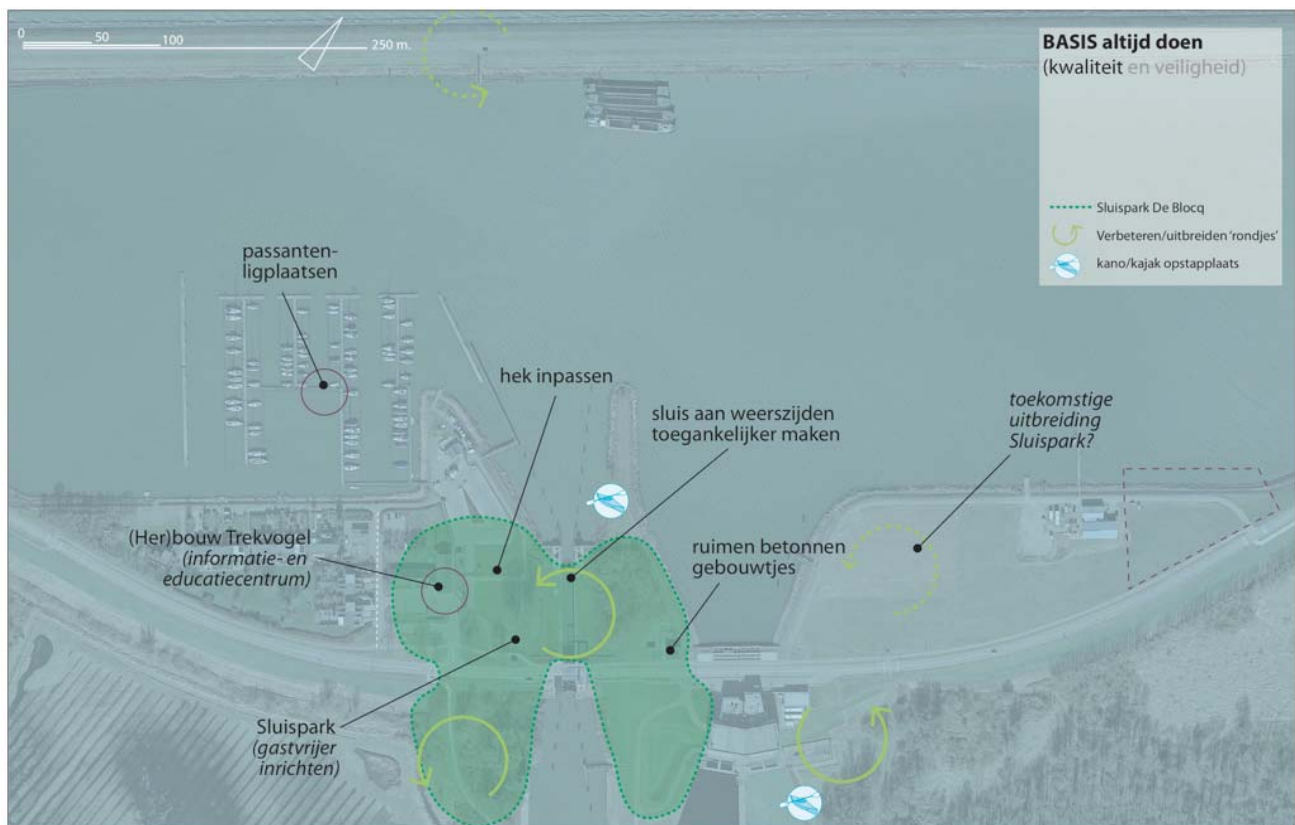
Gepland: camping, haven, verbreding kustzone Almeersepoort, zonnepark, vooroevers

Wensen:

- aantrekkelijk bezoekerscentrum Flevolandschap en kwaliteitsslag buitenruimte
- veiliger verkeersinrichting (30 km-zone en tweezijdig fiets/wandelpad)
- enkele nieuwe cruciale fietsverbindingen (completeren hoofdnetwerk)
- meer grotere en kleinere rondjes (vanaf camping en werkeiland)
- jachthaven gastvrije ontvangst passanten (geen uitbreiding ligplaatsen nodig)

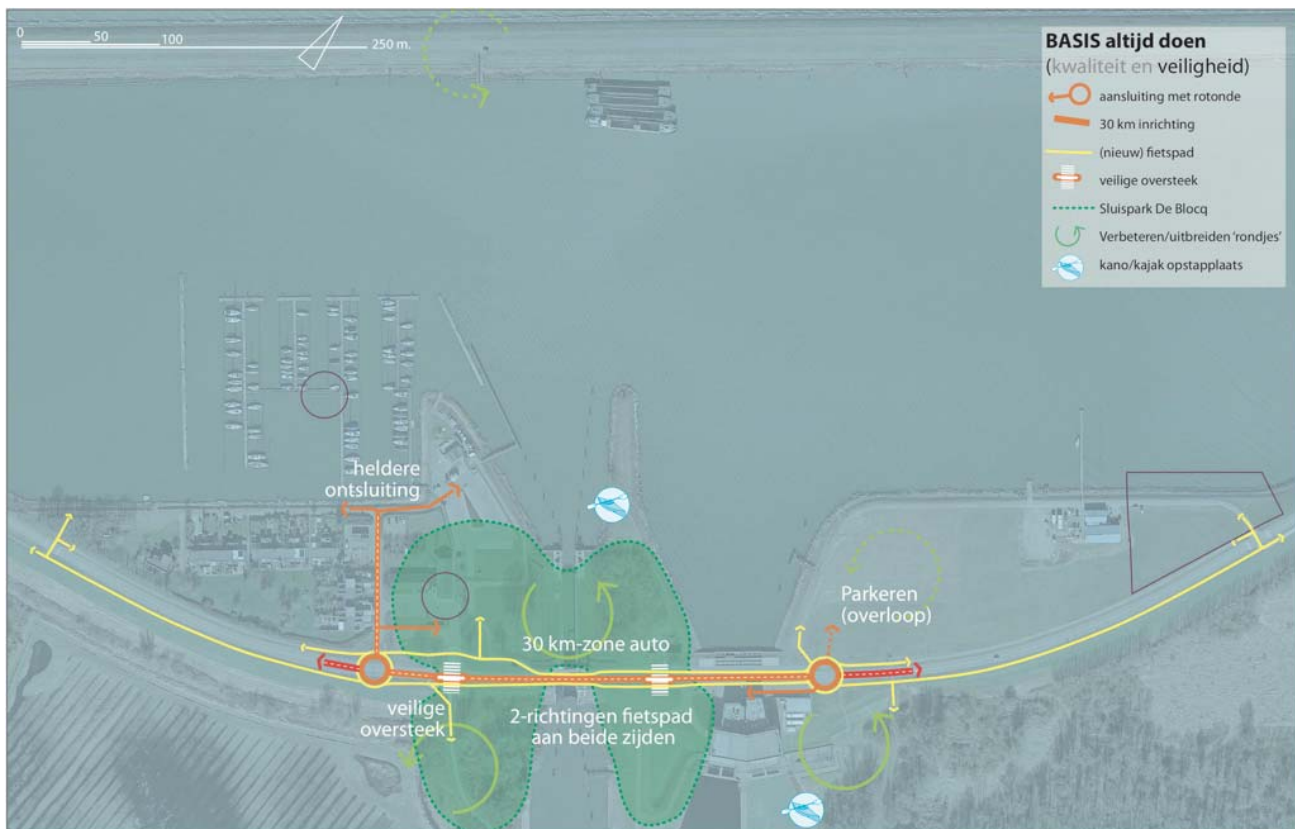
basis in het Lepelaarplassengebied is voor alle modellen gelijk (altijd doen ...)

Basis op het werkeiland

- (groene) kwaliteitsverbetering
- verbeteren verkeersveiligheid

Basis op het werkeiland

- (groene) kwaliteitsverbetering
- verbeteren verkeersveiligheid

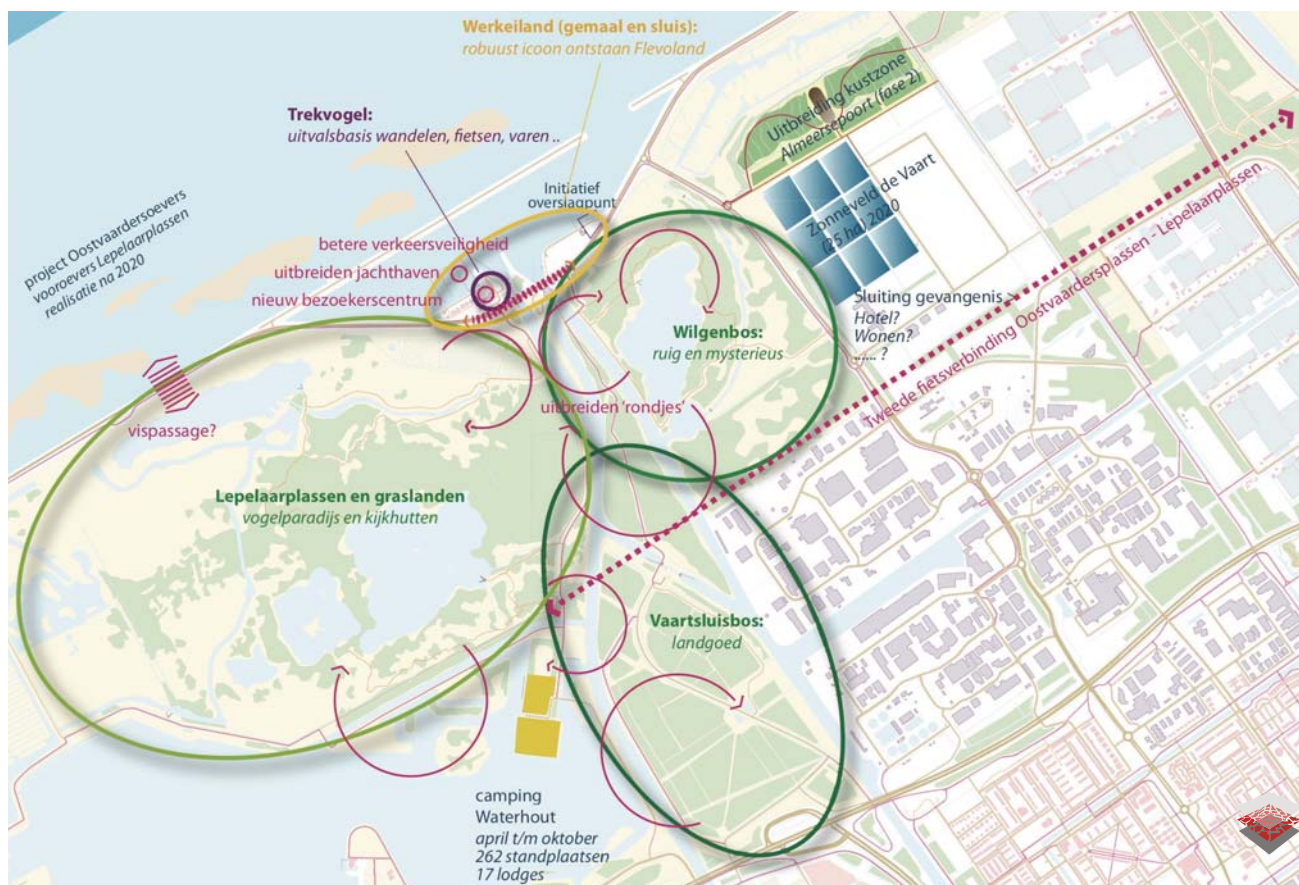
De (groene) kwaliteitsverbetering beoogt de verschillende, nu gescheiden (groene) ruimtes op het werkeiland tot een eenheid te smeden: het Sluispark. Bijvoorbeeld door de weg op diverse plaatsen oversteekbaar te maken en de sluis toegankelijk te maken voor wandelaars waarbij de sluisdeur als verbinding naar de overzijde gebruikt wordt. Want je beleeft een sluis vooral als je bovenop de sluisdeur kan staan.

De kwaliteitsverbetering krijgt verder invulling door inrichting en onderhoud van het groen, inpassen of weghalen van hekken waar die niet meer nodig zijn, aanleg van paden die het lopen van een rondje mogelijk maken, (picknick)bankjes, informatieborden e.d. Ook het weghalen of inpassen van utiliteitsgebouwen die letterlijk het zicht belemmeren is onderdeel van de kwaliteitsslag. Op deze manier wordt de ruimtelijke grondslag gelegd om veel meer bezoekers te kunnen ontvangen én langer vast te houden op het werkeiland. De schets gaat er overigens nog van uit dat het (nieuwe) ontvangstcentrum - het zwaartepunt voor bezoekers - min of meer op de bestaande plek blijft, maar opschuiven in noordoostelijke richting is zeker denkbaar. In dat geval is het logisch het Sluispark verder uit te breiden naar de Silodam.

Verbetering van de bereikbaarheid en de verkeersveiligheid wordt bereikt door de wegsnelheid van het gemotoriseerd verkeer tussen twee rotondes drastisch te verlagen en aan beide zijden van de weg een lekker ruime wandel- en fietsroute te leggen. Waar bezoekers de weg kruisen, worden goed gemarkeerde oversteekplaatsen (met een verkeers eilandje in het midden) gerealiseerd. De nieuwe rotondes zijn ook aanleiding om de ontsluiting op de doorgaande weg van de verschillende functies op het eiland helderder en veiliger te organiseren met het oog op het toenemende bezoek. Specifiek onderdeel van de verbeterde bruikbaarheid zijn de aanleg- en overstapsteigers voor kanovaarders en kajakkers.

Sfeerbeelden maken duidelijk wat uiteindelijk beoogd wordt.

De ideeën voor de kwaliteitsslag op het werkeiland als basis voor de toekomstige ontwikkeling zijn overigens nog indicatief en zullen op korte termijn, samen met provincie en waterschap en in overleg met direct betrokkenen, verder geconcretiseerd moeten worden.

Op deze pagina wordt de Basis als gemeenschappelijke grondslag voor de toekomstige ontwikkeling van het Lepelaarplasseengebied van het Nationaal Park nog eens samengevat in 2 kaarten.

Redenerend vanuit het scenario en de gemeenschappelijke basis zijn verschillende ontwikkelingen denkbaar. Zoals gezegd verkennen wij de hoeken van het speelveld met 3 modellen.

model I 'Ieder zijn ding'

Model 1 'Ieder zijn ding' gaat uit van een geleidelijke groei van het aantal bezoekers aan het bezoekerscentrum (tot wel 30.000/jaar).

Alle partijen op het werkeiland blijven op zichzelf gericht, zij het in goede harmonie met de burens.

De WSV verwelkomt eigen leden en passanten die zich aanmelden, maar blijft op eigen terrein achter de hekken. In de nieuwe kantine mogen gasten aanschuiven of hun eigen potje koken.

Flevo-landschap bouwt een nieuw ontvangstcentrum, is buiten het weekend ook op middagen geopend en kan meer activiteiten in de openlucht organiseren nu de toegangsweg en het parkeerterrein minder in de weg liggen. Op eigen risico mogen bezoekers over de smalle westelijke sluisdeuren (als deze gesloten zijn tenminste) voor een wandeling aan de andere kant van de provinciale Sluis.

Waterschap Zuiderzeeland organiseert elke eerste zondag in de maand een 'polder'excursie in het gemaal (vooraf intekenen op internet), maar is bereid op aanvraag aan grote groepen ook een afzonderlijke rondleiding te geven. Op onregelmatige momenten meren er charterschepen aan met bezoekers die een georganiseerde reis met gids aan het Nationaal Park hebben geboekt.

De meeste bezoekers komen overigens met eigen vervoer voor een fiets- of wandeltocht door de Lepelaarplassennatuur. Op het pleintje voor het ontvangstcentrum is het vaak gezellig druk, daarbuiten blijft het in het algemeen rustig. Weinig bezoekers wagen het eens nieuwsgierig te gaan kijken hoe er verder op het werkeiland ook gewoond wordt.

In **model 2 'Samen Gastvrij'** slaan alle betrokkenen (Flevo-Landschap, Waterschap, WSV, Provincie en bewoners) de handen ineen om de wassende stroom bezoekers gastvrij te kunnen onthalen, van informatie te voorzien en een goede service te bieden. Veel bezoekers blijven dan ook wat langer rondkijken voor ze verder het Lepelaarplassenland intrekken, of maken het werkeiland zelfs tot hoofddoel van hun trip.

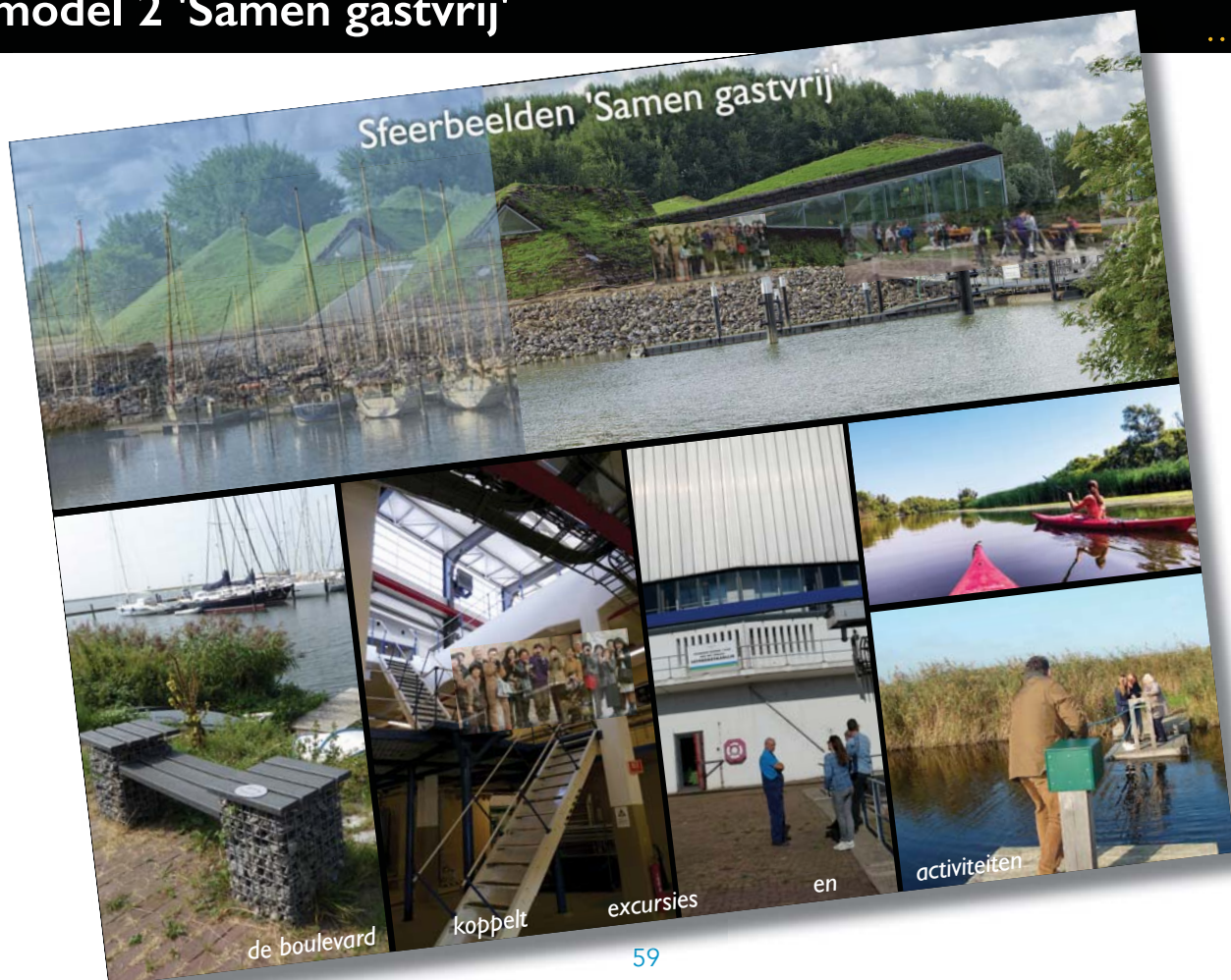
Hart van het eiland is een ruim, multifunctioneel ontvangstcentrum, een fraai gebouw met wisselende exposities, een goed restaurant met terrassen op verschillende niveaus, educatieve en creatieve ruimten, een natuurshop met boeken, schepnetjes, scheepsbenodigdheden etc. De bovenste verdiepingen zijn in gebruik als kantoor, voor logies en B&B en ook de beheerder is er gehuisvest. Op het dak is een platform gebouwd dat tot ver over Markermeer en de polder uitkijkt.

De grote expositie over de polderhistorie is verspreid over een aantal locaties, zodat bezoekers over het hele werkeiland kuieren. Een boulevard, die ook voor rollators en rolstoelen toegankelijk is, verbindt de hoogtenpunten met elkaar. Het meest indrukwekkend zijn de grote maquette en de VR-show in de grote hal van het gemaal, waarbij iedereen aan de knoppen mag zitten.

Een paar maal per jaar worden er festivals in het Sluispark gehouden waarbij de natuur en de geschiedenis van het Lepelaarplassegebied en werkeiland het thema zijn. Dan zijn ook de atoomschuilkelders te bezichtigen. Met het Rijk en het Waterschap wordt nog overlegd of en hoe de nog aan te leggen 'vissluis' tussen het nieuwe eilandenrijk in het Markermeer en Lepelaarplassen beleefbaar kan worden gemaakt voor de vele geïnteresseerde bezoekers uit binnen- en buitenland.

model 2 'Samen gastvrij'

model 3 'Hot spot beleving'

Omdat de Poort 'De Blocq van Kuffeler' van het Nationaal Park het dichtst bij de regio Amsterdam ligt en multimodaal bereikbaar is, wordt het in het **model 3 "Hot Spot Beleving"** mogelijk gemaakt grote stromen bezoekers te ontvangen. Allereerst om hen van informatie te voorzien en als startpunt voor een van de vele fraaie tochten door de omringende natuur. Maar ook om hen ter plekke een veelheid aan activiteiten te bieden. Op drukke dagen worden er duizenden bezoekers uit binnen- en buitenland ontvangen, die voor een groot deel met de ferry arriveren. Maar ook bewoners van Almere weten deze plek (en de tochten er naar toe) nog steeds zeer te waarderen.

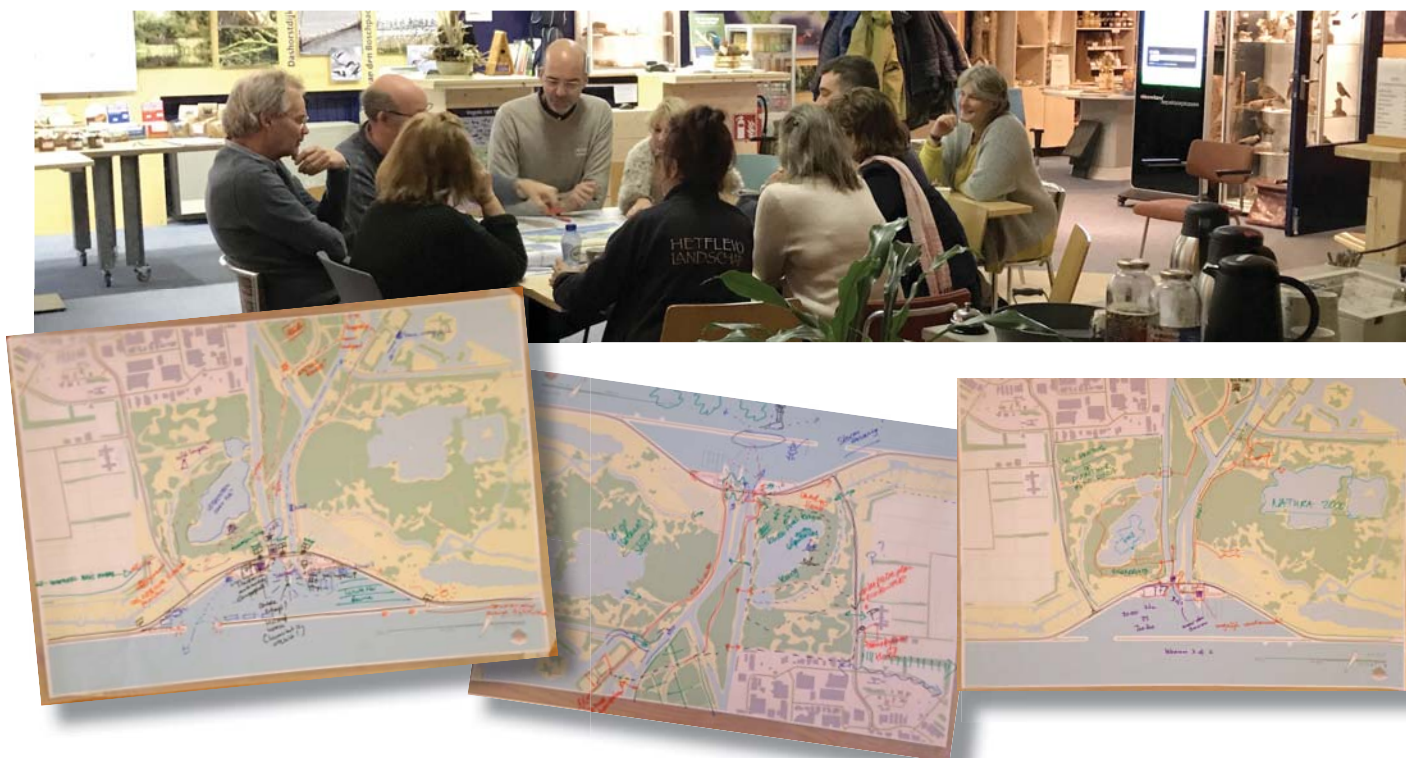
Het werkeiland is een kruispunt en overstapplaats geworden voor alle soorten land- en waterroutes. Het zwaartepunt voor de ontvangst is daarbij naar de andere kant van het werkeiland verplaatst. Flevo-landschap en het Waterschap hebben namelijk boven op het gemaal een glazen ontvangstcentrum en een panoramadak gebouwd, dat een spectaculair uitzicht biedt over het Markermeer en de jonge polder.

De Blocq vormt het hart van een uitgebreid toeristisch gebied met diverse attracties en activiteiten in een parkachtige omgeving.

Om de bezoekersstromen te spreiden en de luidruchtiger activiteiten buiten het hart te houden, is de Dashorstdijk ontwikkeld voor strandvertier en watersport (géén jetski's!) met kleinschalige, seizoengebonden horeca. Een elektrisch havenveer - een attractie op zich - verbindt de verschillende plekken.

De voormalige Trekvogel is deels als polderwerkersmuseum herbouwd. Daarachter is aan de rustige zijde van het werkeiland een gebouw verrezen waar op kleine schaal verblijf mogelijk is (hotel, B&B) maar waar zich ook woningen en werkruimten bevinden voor de beheerders van deze aantrekkelijke en druk bezochte water- en landpoort van Nationaal Park Nieuw Land.

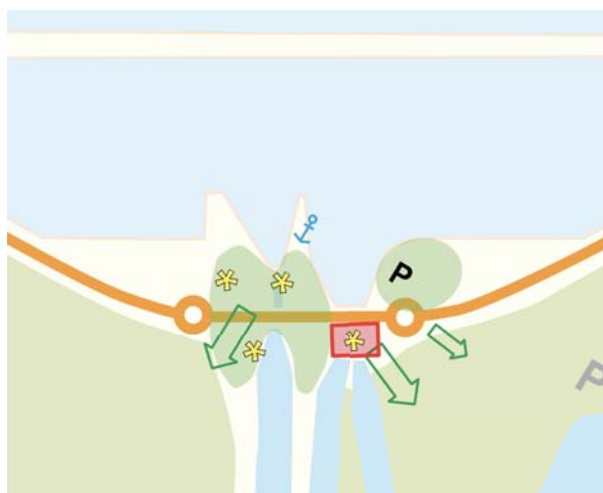

Tijdens de discussies en het schetsen over de Basis en de modellen (workshop 2) zijn de volgende opmerkingen en aandachtspunten geboekstaafd.

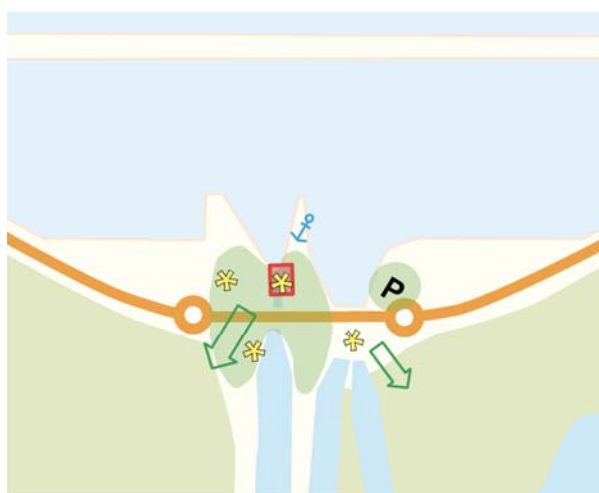
- De Basis blijkt een goed gemeenschappelijk startpunt en op hoofdlijnen zelfs een voorwaarde voor de ontwikkelingen. Snel uitwerken dus.
- Bij louter restaureren van de Trekvogel op dezelfde plek blijven (te) veel kansen liggen
- Bij (nieuwbouw)ontwikkeling op ongeveer dezelfde plek graag Flevo-landschap en WSV samen in een nieuw en aantrekkelijk gebouw (vgl. model 2 Samen Gastvrij); dit is ook de wens van de WSV. Let er wel op dat belangen maar gedeeltelijk overlappen.
- Een uitzichtpunt is altijd gewenst, liefst in combinatie met ontvangstruimte/horeca/expo etc.
- 'Iconisch' betekent: samenballen (van functies) en juist niet spreiden.
- De 'boulevard' wordt bij groei van het bezoek een belangrijk en bindend element. Doen dus.
- Het verschuiven van het zwaartepunt voor het bezoek naar andere zijde van sluis (vgl. model 3 'Hot Spot in Beleving') heeft diverse voordelen:
 - meer ontwikkelruimte,
 - meer kans iconische ontvangst,
 - direct aansluitend op het Wilgenbos, het groen waar actieve recreatie mogelijk is,
 - verkeersdruk waar het thuishoort.
- De 3e fietsverbinding is hard nodig om de groengebieden aan weerszijden van de Hoge Vaart te verbinden. Hierdoor kunnen er ook rondjes van verschillende lengtes gemaakt worden. Doortrekken naar Almeersepoort is nog lastig (eigendomsituatie) en ook minder urgent.
- Dashorstdijk geschikt maken voor actieve (natuur) recreatie, strandjes en stormbeleving.

- Vooroevers: kan nog alle kanten op, maar let op recreatief (mede)gebruik. Idem de vispassage.
- Let op de groene, blauwe en recreatieve verbindingen met de stad Almere.
- Bied ruimte aan cultuur zoals beeldende kunst, landschapskunst, manifestaties, theater, zeker op het werkeiland ...
- Let op: mogelijk cultuurhistorisch bezwaar (bijv. welstand) tegen aantasten gebouw Blocq van Kufeler > onderzoek ook de optie voor een nieuw gebouw in silodamgebied of een 'sluisgebouw', en weeg dit af ...
- Parkeren is in elk model een knel- en aandachtspunt: niemand wil het werkeiland ombouwen tot één groot parkeerterrein. En de behoefte zal groot zijn*.
- Er bestaat overigens twijfel over de haalbaarheid van louter een grote parkeerplaats bij de gevangenis aan de Grote Vaartweg zonder extra bezoekersvoorzieningen. Daarom 2 opties:
 - groep 1: gevangenis e.o. uitbouwen tot grote en complete (verblijfs)poort met ruim parkeren, ook gericht op Oostvaardersplassen en de stad Almere.
 - groep 2: het silodamgebied toch maar maximaal benutten voor parkeren.

* Een eerste voorzichtige schatting: als 10% van 1 miljoen bezoekers van het NP naar het werkeiland komt (d.w.z. 100.000/jaar = 10x zoveel als nu), zijn op een piekdag 5.000 bezoekers te verwachten, waarvan het grootste deel per auto. Hiervoor zijn zo'n 750 parkeerplaatsen nodig (oftewel 2,5 ha. parkeerruimte). De beschikbare ruimte bij de Silodam is minder dan 1,5 ha.

'Panoramadek'

'Sluisgebouw'

'Silodam'

Terugkijkend op de uitkomst van de discussie over Model 3 'Hotspot Beleving' is duidelijk dat een gecombineerd gebouw van gemaal en ontvangstcentrum voor bezoekers een spectaculair perspectief biedt en het verder onderzoeken ervan de moeite zeker waard is, maar dat tussen droom en daad vaak ook andere wensen en vast ook praktische bezwaren kunnen opdoemen.

Diverse deelnemers aan de workshop opperden derhalve ook andere ruimtelijke opstellingen voor met name het nieuwe bezoekerscentrum om aan de doelen van dit model (hotspot beleving, knooppunt voor veel activiteiten, ontvangst van grote aantallen bezoekers, aantrekkelijke buitenruimte) tegemoet te kunnen komen.

Genoemd zijn ondermeer:

- Het bezoekerscentrum combineren met het sluiscomplex en daarmee de polderbeleving en het peilverschil tussen Markermeer en de nieuwe polder centraal te stellen.
- Het bezoekerscentrum een prominente plek geven aan de haven op de Silodam waarbij ontvangst van varende bezoekers én een groot terras aan het water extra kwaliteiten bieden.

Naast het gepresenteerde model 3 met het Panoramadek op het gemaal, zijn in feite ook die 2 afwijkende ruimtelijke modellen zeker een nader onderzoek waard.

Hierboven zijn ze alle drie schematisch verbeeld.

Een verdere uitwerking van de twee toegevoegde modellen is op dit moment nog niet uitgevoerd. Duidelijk is wel dat zeker wat betreft de inrichting van het groene Sluis- en Silopark, het aanlanden van bezoekers per schip en het parkeren elk van de modellen tot andere mogelijkheden en inrichtingsopties zullen leiden.

V

Conclusies en vervolgstappen

De resultaten uit de interviews en de beide workshops (positionering, doelgroepen en modellen) vormen het startpunt voor de ontwikkeling van het Lepelaarplassengebied waarvoor - met behoud en uitbouw van bestaande groene en cultuurhistorische kwaliteiten - de betrokkenen gezamenlijk een duidelijke richting hebben aangegeven.

Wat betreft **hard- en software** zijn de volgende conclusies te trekken.

1. Nationaal Park Nieuw Land is een feit. Daarmee komt ook voor het Lepelaarplassengebied de lat hoger te liggen. Er wordt gestreefd naar stijgende bezoekersaantallen en een meer representatieve uitstraling, passend bij de beoogde waterpoort.
2. Beleefbaar maken van de historie is daarbij belangrijk. Het is wel duidelijk dat er iets van de Trekvogel bewaard moet blijven. Dat kan op veel manieren (monument, museum, delen laten terugkomen in het nieuwe ontvangstcentrum?).
3. Wat betreft de software: Kernpropositie, doelgroepen en leisurstijlen: akkoord. Zonering t.b.v. leisurstijlen akkoord. Zoek ook ruimte voor activiteiten van avontuurzoekers.
4. Steun voor de voorstellen in Basis: de zonering, de veilige verkeersstructuur en ontsluiting; het sluispark met sluisdeurpassage; recreatieve rondjes en groenblauwe verbindingen; een nieuwe (derde) fietsroute met een verbinding over de Hoge en Lage Vaart en t.z.t. doortrekken naar de Oostvaardersplassen.
5. Uitwerking en uitvoering van de Basis z.s.m. oppakken door Flevo-landschap in samenwerking met gemeente, Waterschap en Provincie. Kijk wat haalbaar is.
6. Bij het gebied passende verblijfsmogelijkheden in uitwerking meenemen.
7. Binnen die context is samenwerking met andere partijen in het gebied voor Flevo-landschap een must, zowel vanuit financiële, organisatorische als ruimtelijke invalshoek. Op eigen houtje is het namelijk erg lastig en wellicht zelfs onmogelijk een bezoekerscentrum met bijbehorende lichte horeca open te houden, zeker met de verruimde openingstijden die horen bij een hoogwaardig poortgebied van NPNL. En op eigen houtje is het ook erg lastig het werkeiland de ruimtelijke impuls te geven die eveneens hoort bij een hoogwaardig poortgebied van het NPNL.
8. De huidige Trekvogel is dringend aan renovatie toe en heeft bovendien een dak waarin asbest is verwerkt. Dat betekent dat voor eind 2023 een

nieuw of aangepast gebouw moet zijn gerealiseerd. Louter restaureren van het bestaande gebouw op dezelfde plek laat veel kansen liggen om het werkeiland als aantrekkelijke poort voor het NPNL te ontwikkelen.

9. Wat betreft de huisvesting van Flevo-landschap zijn er daarom eigenlijk maar twee keuzes:
 - Er wordt samenwerking gezocht met de watersportvereniging door gezamenlijke huisvesting te realiseren. Dat kan door een nieuw gebouw neer te zetten, het bestaande gebouw van een grondige opknappbeurt te voorzien of delen van het bestaande gebouw in een nieuw gebouw op te nemen.
 - Er wordt samenwerking gezocht met het waterschap door een combinatie in, op, aan of bij de Blocq van Kuffeler. Dit is de meest spectaculaire optie, want op deze locatie kan zowel het verhaal van het ontstaan van Flevoland als het verhaal van de natuur worden verteld. Een locatie dus die zeker ook recht doet aan de naam Flevo-landschap.

Onderzoeksvragen op de korte termijn voor Flevo-landschap i.s.m. gemeente Almere, provincie en waterschap zijn ondermeer:

- Wat kan echt samen gedaan worden met WSV de Blocq (wat is het gedeelde belang)?
- Wat is überhaupt mogelijk met het gemaal wat betreft technische opties, participatie Waterschap, welstand etc.
- Wat is er mogelijk bij de Sluis (toegankelijkheid, route over sluisdeur, bouwen over of naast de sluis etc.)?

De '**Orgware**' is niet expliciet aan de orde geweest tijdens de workshops, maar wij willen het onderstaande zeker aanbevelen.

Flevo-landschap en gemeente Almere trekken gezamenlijk op in de ontwikkeling van het Lepelaarplassengebied, met de volgende bouwstenen:

- Het natuurbeheer blijft onveranderd een verantwoordelijkheid van Flevo-landschap.
- Voor uitvoering van gebiedsontwikkelingsprojecten is de gemeente Almere de gebiedsregisseur.
- Voor de ontwikkeling is samenwerking van belang met de verschillende grondeigenaren, zoals RWS, provincie en waterschap.
- Aanleg, beheer én exploitatie in samenhang.

Voor de governancevorm wordt aangesloten bij die van Nationaal Park Nieuw Land. Dit houdt in:

- Informele samenwerking / geen vaste organisatiestructuur.
- Besluitvorming gebeurt door de afzonderlijke gebiedspartners.
- Er blijft ruimte voor educatie- en communicatieactiviteiten op het niveau van het Lepelaarplassengebied, binnen de Nieuw Land-huisstijl.

Richtlijnen hardware

1. Robuuste en veilige basisstructuur.
2. Creëren van toegankelijkheid.
3. Uitzicht over Markermeer en plassen benutten.
4. Recreatieve routing en wayfinding.
5. Beperkte en geclusterde bebouwing (geen hoogbouw).
6. Natuurinclusief aanleggen.
7. Aandacht voor toegangswegen
8. Zonering

Richtlijnen software

1. Passend bij de doelgroep (Leisure Leefstijlen).
2. Passen bij de positionering.
3. Passend bij de vrijetijdsconcepten.
4. Passend bij één van de thema's: natuurbeleving, cultuurhistorie (ontstaan van Flevoland), water (gemaal, sluis, dijk).
5. Sluit aan bij de beheermaatregelen van Flevolandschap (gebaseerd op Natura2000 doelen en beheerplannen).

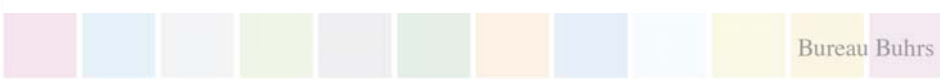
Richtlijnen orgware

1. Structurele samenwerking tussen Flevolandschap en gemeente.
2. Samenwerking met grondeigenaren en belanghebbenden.
3. Aansluiten op governance Nieuw Land.
4. Alliantievorming voor de ontwikkeling van programmering.
5. Zoeken aanvullende economische activiteiten (verdienmodellen)
6. Creëren van perspectief voor ondernemen met natuur
7. Werken met lokale gemeenschap (sociale werkplaats)

Vervolgafspraken

1. Samenwerking Flevolandschap en gemeente continueren.
2. Op korte termijn in gesprek over samenwerking met provincie, RWS, waterschap, WSV, etc.
3. Prioriteit bij de herontwikkeling van de Trekvogel (asbestdak).
4. Houd alle betrokkenen op de hoogte!

Bureau Buhrs

Programmering van activiteiten is eveneens nog niet gedetailleerd besproken en dient op korte termijn opgepakt te worden.

Binnen voorgaande context is samenwerking met andere partijen in het gebied voor Het Flevo-landschap een must, zowel vanuit financiële, organisatorische als ruimtelijke invalshoek.

Voor **samenwerking** gelden de volgende uitgangspunten:

- Voor de deelprojecten wordt steeds samenwerking gezocht met de betreffende grond- en gebouweigenaren en belanghebbende(n), zoals Rijkswaterstaat (RWS), provincie Flevoland, waterschap (WS), Flevo-landschap en de watersportvereniging (WSV).
- De provincie is verantwoordelijk als het gaat om de herinrichting van de provinciale weg N701 (Oostvaardersdijk), de sluis en het sluishuisje.
- RWS is bezig met het project Oostvaardersoever waarvoor aansluiting wordt gezocht.
- Met WSV De Blocq wordt samengewerkt voor de ontwikkeling van de jachthaven.
- Participatie van bewoners staat bovenaan.
- Overige partijen waarmee samenwerking of afstemming moet worden gezocht zijn: Almere City Marketing, gemeente Lelystad, Toerisme Flevoland, Stad en Natuur Almere, camping Waterhout.
- Denk voor de programmering ook aan arrangementen / allianties met lokale partijen als: Floriade, USG Restart, Start People, Yarden, Yakult, Flevodrome Locatie Almere, HG International, Mitsubishi turbocharger, Yanmar Europe BV etc.

Wat betreft de **vervolgstappen** is het volgende gezien de discussie met betrokkenen logisch:

- a. De eerste stap: Flevo-landschap gaat zo snel mogelijk om tafel met het waterschap om te bekijken of een combinatie in, op of aan de Blocq van Kuffeler bespreekbaar is.
- b. Flevo-landschap gaat ook in gesprek met de watersportvereniging over mogelijkheden van gecombineerde huisvesting en plannen/ wensen van de watersportvereniging.
- c. De provincie wordt door Flevo-landschap en gemeente Almere gezamenlijk geïnformeerd over de resultaten van dit visietraject.
- d. Nader onderzoek is gewenst voor:
 - uitwerken van activiteiten voor de verschillende deelgebieden rondom de Trekvogel passend binnen de gestelde zonering, doelgroepen/ leefstijlen,
 - per deelgebied vertaling in benodigde fysieke ingrepen, kosten en fasering,
 - uitwerking fysieke ingrepen, kosten en fasering van de elementen uit het model 'Basis'.
- e. Gelijktijdig het overleg openen met waterschap en provincie over realisering 'Basis'
- f. Daarna kan een zinvolle keuze gemaakt worden voor het (nieuwe) bezoekerscentrum de Trekvogel (herbouw/nieuwbouw, programma, plek, omvang, fasering etc.)

Strategie ontwikkeling Lepelaarplassengebied en informatie/ontvangstcentrum op werkeiland

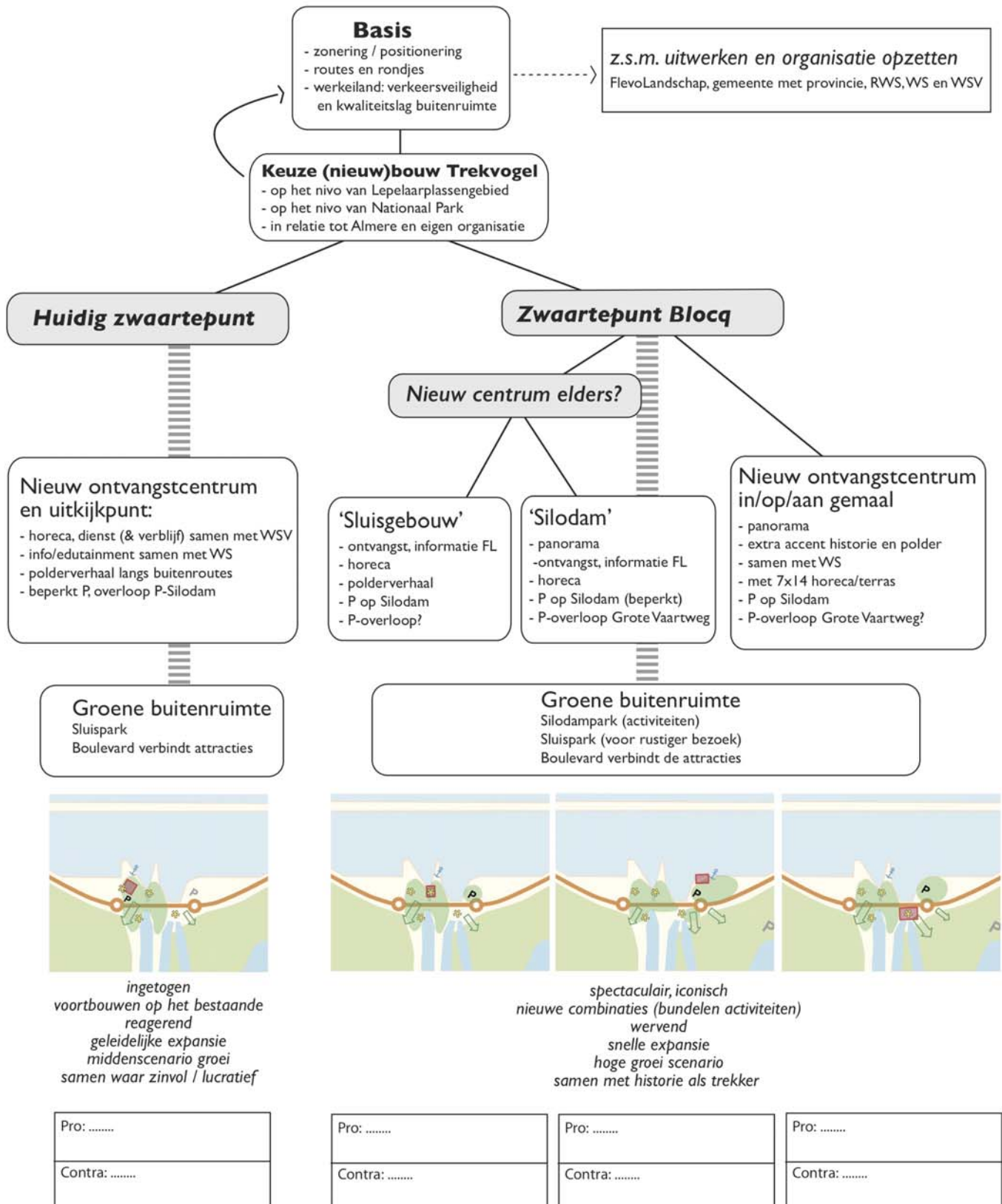
Status: belangrijke (ontvangst)poort in NP NL; start- en overstappunt voor tochten

Doel: beleven van natuur + landschap + historie (door te bewegen)

Voor: Almeerders en (inter)nationale bezoekers NP NL

Doelgroepen en leisurstijlen: hartelijke avonturier hier gespecificeerd als rust-, verbinding- en inzichtzoeker (met ruimte voor avontuurzoeker)

Nodig: ontvangstcentrum plus buitenruimte: informatie, edutainment, ontmoeten, verbinden, horeca, rust

Deelnemers aan een of beide workshops

Almere City Marketing (ACM)

Jannigje Commissaris

Bewoners Werkeiland

Pia Barentsen
Ria de Graaff
Wim Moorman

Bureau Buhrs

Wessel Brocken
Marinka van Vliet

Bureau Nieuwe Gracht

Wim Keijzers
Jan Willem Tap

Camping Waterhout

Tineke Fokkens

Gemeente Almere

Conny Bouw
Kim Derks
Ton Eggenhuizen
Dick de Jager
Hester Kersten
Tanja van Nieuwenhuizen
Bart Nijst
Linda Rijnboutt

Het Flevo-landschap

Audrey Friedel
Angélica van der Heijden
Nellie de Groot (vrijwilliger)
Ben Huisman
Jos Huyzer
Tonny Lieman (vrijwilliger, tevens bewoner)

Natuur- en vogelwacht Flevoland

Wim Kleefstra
Nanne Paauw

Rijkswaterstaat (RWS)

Ton Garritsen
Petra van Konijnenburg
Tim Schiereck

Staatsbosbeheer (SBB)

IJsbrand Zwart

Watersportvereniging de Blocq van Kuffeler

Barry Hoogendoorn
Otto Koppen

Waterschap Zuiderzeeland

Juliëtte Rodenburg
Bastiaan Tiegelaar
Fred de Visser

Provincie Flevoland

Helaas verhinderd

Colofon

Dit rapport is opgesteld in opdracht van:
gemeente Almere
stichting Het Flevo-landschap

De opdracht is uitgevoerd door:
Jan Willem Tap
Marinka van Vliet
Wim Keijzers
Wessel Brocken

en begeleid door het kernteam:
Angélica van de Heijden
Bart Nijst
Kim Derks

Bureau Nieuwe Gracht
Utrecht, 8 februari 2019

(Telefonische) interviews, werkbezoeken

11-9-18
Bastiaan Tiegelaar (Waterschap Zuiderzeeland)
18-9-18
Audrey Friedel (Het Flevo-landschap)
18-9-18
Barry Hoogendoorn (WSV de Blocq van Kuffeler)
18-9-18
Fred de Visser (gemaal de Blocq van Kuffeler)
19-9-18
Wouter Egas (gemeente Almere)
19-9-18
Dick de Jager (gemeente Almere)
19-9-18
Dick Oudenaarden (gemeente Almere)
16-10-18
Ben Huisman (Het Flevo-landschap)

Kaarten, foto's, illustraties

kaft, 20, 55	marinas.com
7, 8, 9, 21	gemeente Almere
10, 21, 22	Flevo-landschap/Sweco
15	provincie Flevoland
18, 22	RWS
12, 62	Kim Derks
54, 58, 59, 61	div. bronnen internet
16	bureau Mecanoo
26 t/m 44	bureau Buhrs
alle andere	bureau Nieuwe Gracht